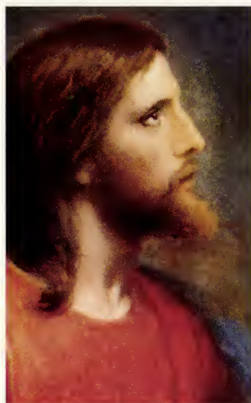
STJERNEN

143. ÅRGANG • NUMMER 12 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • DECEMBER 1994

STJERNEN

DECEMBER 1994

På forsiden:
I dette nummer fortæller ældste Neal A. Maxwell om »kendetegnene på Kristi sande troende.« Se »Sande Troende,« side 10. (Forsiden: Detalje fra *Kristus og den samaritanske kvinde,* af Anton Dorph, Superstock. Bagsiden: Foto: Steve Bunderson).

Børnestjernens **forside:**
Foto: Steve Bunderson.

ARTIKLER

ISÆR FOR UNGE

FASTE PUNKTER

BØRNESTJERNEN

DECEMBER 1994 • 143. årgang • Nummer 12
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift.

Det Første Præsidentskab: Howard W. Hunter, Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson

De Tolvs Kvorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland.

Redaktion: Rex D. Pinegar, Joe J. Christensen

Vejledere:
William R. Bradford, Spencer J. Condie, John H. Groberg

Curriculum Department:
Adm. direktør: Ronald L. Knighton
Planlægning og redaktionel leder: Brian K. Kelly
Grafisk leder: Allan R. Loyborg
Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki

International Magazines:
Chefredaktør: Marvin K. Gardner
Medredaktør: R. Val Johnson
Assisterende redaktør: David Mitchell
Assisterende redaktør for Børnestjernen: DeAnne Walker
Planlægning: Maryann Martindale
Art Director: Scott Van Kampen
Design: Sharri Cook
Produktion: Reginald J. Christensen, Jennifer Datwyler, Jane Ann Kemp, Denise Kirby
Abonnementafdeling:
Cirkulation: Thomas L. Peterson
Distribution: Joyce Hansen
Marketing: Kent H. Sorensen

Design:
Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki
Art Director: Scott Van Kampen
Designer: Sharri Cook
Produktion: Reginald J. Christensen, Jennifer Datwyler, Jane Ann Kemp, Denise Kirby

Stjernen: *Redaktør:* Carsten Gram
Kirkenyt: Carsten Gram

Redaktionens adresse:
Translation Division
Hans Egedes Gade 2, 1. • DK-2200 København N
Tlf. 31 391366; fax 31 391367

Distribution:
Nordisk Distributions Center
Smedevangen 9 • DK-3540 Lynge
Tlf. 42 187727; fax 42 187982

Kirkens internationale tidsskrift udgives månedligt på dansk, engelsk, finsk, fransk, hollandsk, italiensk, japansk, kinesisk, koreansk, norsk, portugisisk, samoansk, spansk, svensk, tongansk og tysk; hveranden måned på indonesisk og thailandsk; kvartalsvis på bulgarsk, islandsk, russisk, tjekkisk og ungarsk.

STJERNEN (ISSN 0900-2545) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, UT 84150. Subscription price $ 10.00 per year, $ 1.00 per single copy. Thirty days' notice required for change of address. When ordering a change, include address label from recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA. Subscription information telephone number: 801-240-2947
POSTMASTER: Send address changes to IM at 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA.

Abonnement:
12 numre DKK 80,- (inkl. moms og porto). Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions Center, Smedevangen 9, DK-3540 Lynge.
USA og Canada: US $ 10.00
(Surface mail).
Udkommer 12 gange om året
Printed by: BG Offset • DK-3500 Værløse • Denmark

ISSN 0900-2545 • 94992 110

DET FØRSTE PRÆSIDENTSKABS JULEHILSEN

Julen er en travl tid. Gader og butikker er fulde af mennesker, som er sent ude med juleindkøbene. Der er flere biler på vejene, lufthavnene er overfyldte. Hele den kristne verden synes at vågne til live i et orgie af musik, lys og festlig pynt. Juletræer, julebag, mistel-tene og julegaver er alt sammen en del af denne højtid, men den rigtige jul går meget dybere end dette. Den findes i Mesterens liv og virke og i de principper, som han underviste i samt i hans sonoffer.

Kristus er ikke bare en historisk person, men hele verdens Frelser. Hvis vi lukker døren op, vil han træde ind. Fredsfyrsten venter på at skænke os sjælefred, så også vi kan blive fredsstiftere.

Hvis du ønsker at finde julens sande ånd og nyde af dens sødme, så giv dig tid til, midt i travlheden, at åbne hjertet for Gud. I de stille timer og på et fredfyldt sted kan du knæle ned, enten alene eller sammen med dine kære, og takke ham for alt det gode, som han har skænket dig. Og bed ham om, at hans Ånd må dvæle hos dig, mens du oprigtigt bestræber dig på at tjene ham og holde hans befalinger. Han vil tage dig ved hånden og holde sine løfter.

Før eller senere – og vi beder til, at det snarere bliver før end senere – må alle erkende, at Kristi plan ikke blot er den *rigtige* plan, men også den eneste, der fører til håb og glæde. Hvert knæ skal bøje sig og hver tunge bekende, at venlighed er bedre end vold, og mildhed større end magt. I alt, hvad vi gør, må vi stræbe efter at blive mere som ham.

Det er vores bøn og vores ønske for verden. Vi bærer vidnesbyrd om, at Jesus er den eneste sande kilde til varig glæde, og at vi kun i ham finder varig fred. Vi vidner om Guds Førstefødte, som har båret »vore sygdomme« og »vore lidelser,« som »blev gennemboret for vore overtrædelser og knust for vore synder« (Es 53:4-5). Vi bærer højtideligt vidnesbyrd om, at Jesus Kristus er den Messias, hvis komme Abrahams, Isaks og Jakobs børn har bedt om gennem århundreder. Vi bærer vidnesbyrd om, at han lever. Han er Faderens Enbårne i kødet. Han er verdens Frelser, lys og liv. Han er den rigtige jul.

Gør altid godt

Præsident Gordon B. Hinckley
Førsterådgiver i Det Første Præsidentskab

Ved juletid dukker minder fra barndommen op. Vi nyder juleglæden i fulde drag. Glæden ved at give gaver i spraglet papir, synge julesange, mæske os i godter, som vi normalt ikke får, samles med familie og venner og i det hele taget have en pragtfuld tid.

Men der er noget, som er dejligere end alt det, og det er at sidde sammen som familie og genlæse den gribende beretning om Jesu fødsel i Betlehem i Judæa. Det er en vidunderlig historie fortalt i et enkelt og smukt sprog af evangelisterne Matthæus og Lukas.

Beretningen om Jesusbarnet har grebet generation efter generation af forældre og børn, som ved juletid sammen har glædet sig over Frelserens fødsel.

Vi har alle hørt dem læst, siden vi var ganske små. De er en del af vort liv, en meget vigtig del. Ethvert barn, i særdeleshed ethvert barn, der betragter sig selv som kristent, bør kende historien om vor Herre, Guds Søn, som kom til verden og døde for os.

Historien er blevet fortalt af så mange forfattere, som har hentet den fra beretningerne i Det Nye Testamente. Den er blevet fortalt med skønhed og indsigt af dem, der har skrevet med kærlighed og respekt. En af disse var

TIL VENSTRE: *DEN LYKKELIGE FAMILIE*, AF FERDINAND GEORG WALDMÜLLER. TIL HØJRE: ET UDSNIT AF *HYRDERNES TILBEDELSE*, AF BARTOLOMÉ ESTEBAN MURILLO, MUSEO DEL PRADO I MADRID

Charles Dickens, sin tids mest populære engelske forfatter. Han levede fra 1812 til 1870. Han skrev klassikere som *To Byer, Store Forventninger, Et Juleeventyr, Nicholas Nickleby, Oliver Twist* og *David Copperfield*. Han var far til ti børn og glædede dem tilsyneladende med dejlige historier fra sin frodige fantasi.

Han elskede også Herren og ønskede, at hans børn skulle elske Herren. I 1849, mens han var i færd med at skrive *David Copperfield*, tog han sig tid til at skrive The *Life of Our Lord (Vor Herres Liv og Levned)*. Den var ikke beregnet til at skulle udgives, men var udelukkende skrevet til hans egne børn. Han tillod ikke, at den blev udgivet. Den var meget personlig, et enkelt vidnesbyrd fra ham til dem. Da hans børn blev voksne, ville de heller ikke tillade at den blev udgivet. Den forblev i familiens skød i 85 år. Hans yngste søn døde i 1933. Da den generation var gået bort, mente familien, at nu kunne værket udgives.

Jeg var missionær i London i 1934, for 60 år siden, og jeg kan tydeligt huske avisreklamerne, der bekendtgjorde, at Dickens *The Life of Our Lord* ville blive trykt som føljeton. Jeg tog mig ikke synderligt af det. Siden blev den udgivet som bog. Den skabte en del interesse, men efterhånden gik den i glemmebogen.

Mange år senere faldt søster Hinckley over et eksemplar af bogen og læste den for vores børn. Selv om der er aspekter af den, som vi er uenige med, så er det en vidunderlig historie, skrevet i et smukt og letfatteligt sprog. Jeg vil nu citere et par linjer for jer her i denne juletid? Jeg citerer dem sådan, som Dickens skrev dem, uden at redigere i stoffet.

»Mine kære børn, det ligger mig meget på sinde, at I skal høre beretningen om Jesus Kristus. For alle bør kende til ham. Der har aldrig levet nogen anden, der var så god, så venlig, så mild og så omsorgsfuld over for alle de mennesker, som kom på afveje, eller som var syge eller havde det elendigt. Og eftersom han nu er i Himmelen, hvor vi håber at komme hen og møde hinanden igen og være lykkelige sammen, når vi engang er døde, så vil I ikke kunne begribe hvilket dejligt sted Himmelen er uden at vide, hvem han var, og hvad han gjorde.

Han blev født for længe, længe siden – næsten totusind år siden – i en by, som hed Betlehem. Hans far og mor boede egentlig i en by, som hed Nazaret, men et vigtigt ærinde gjorde, at de var nødt til at rejse til Betlehem. Hans far hed Josef og hans mor hed Maria. Og da byen var fuld af mennesker, som også havde et vigtigt ærinde der, var der ikke plads til Josef og Maria, hverken i herberget eller i noget hjem. Derfor måtte de finde sig til rette i en stald, og det var i den stald, at Jesus Kristus blev født. Der var ikke nogen vugge eller noget lignende, så Maria lagde sin lille, kønne dreng i det, der hedder en krybbe, og som er det trug, hestene spiser af. Og der faldt han i søvn.

Mens han sov, så nogle hyrder, som vogtede får ude på marken, en engel, der svævede hen over græsset mod dem. Til at begynde med blev de bange og kastede sig med ansigtet ned mod jorden. Men englen sagde: 'I dag er der blevet født et barn i byen Betlehem lige her i nærheden, som vil vokse op og blive så god, at Gud vil elske ham som sin egen søn. Og han vil lære menneskene at elske hinanden og ikke længere skændes eller såre hinanden. Hans navn skal være Jesus Kristus. Folk vil benytte det navn i deres bønner, fordi de ved, at Gud elsker det, og de vil vide, at de også burde elske det.' Derefter sagde englen, at hyrderne skulle gå hen til den stald og se på det lille barn i krybben. Det gjorde de, og de knælede ned ved siden af det sovende barn og sagde: 'Gud velsigne dette barn!'

Den største by i det land hed Jerusalem, ligesom London er den største by i England, og i Jerusalem boede kongen, som hed Herodes. En dag kom nogle vismænd fra et land langt mod øst og sagde til kongen: 'Vi har set en stjerne på himlen, som siger os, at der i Betlehem er

HYRDERNES TILBEDELSE, AF BARTOLOMÉ ESTEBAN MURILLO, MUSEO DEL PRADO I MADRID

»Hyrderne sagde til hinanden: 'Lad os gå til Betlehem og se det, som er sket, og som Herren har forkyndt os.' De skyndte sig derhen og fandt Maria og Josef sammen med barnet, som lå i krybben« (Luk 2:15-16).

født et barn, som vil vokse op og blive en mand, som alle mennesker vil elske.' Da kong Herodes hørte det, blev han meget jaloux, for han var en ond mand. Men han lod som om, han var god, og spurgte: 'Hvor monstro det barn er nu?' Og de vise mænd svarede: 'Det ved vi ikke. Men vi tror, at stjernen vil vise os det, for den har bevæget sig foran os hele vejen her til, og lige nu står den stille på himlen.' Så bad Herodes dem se, om stjernen ville vise dem, hvor barnet befandt sig, og han befalede dem, at hvis de fandt barnet, så skulle de vende tilbage til ham. De drog så af sted, og stjernen bevægede sig foran dem, indtil den gjorde holdt over det hus, hvor barnet var. Det var meget forunderligt, men sådan havde Gud villet det.

Da stjernen gjorde holdt, gik de vise mænd ind og så barnet og dets moder Maria. De elskede ham meget højt og gav ham gaver. Og så rejste de igen. Men de vendte ikke tilbage til kong Herodes, for de vidste, at han var misundelig, skønt han ikke havde fortalt dem det. Derfor rejste de hjem til deres eget land i ly af natten« (*The Life of Our Lord*, London: Associated Newspapers, 1934; genoptryk, Philadelphia, Westminister Press, side 11-17).

Således begynder den smukke historie. Dickens skrev, at Josef var far til Jesus. Folk betragtede ham som sådan. Men vi ved, at Jesu far var Gud, den evige Fader, og at Jesus Kristus er hans Enbårne Søn i kødet.

Dickens fortsætter så med at fortælle sine børn om Mesteren, som han kalder »Vor Frelser.« Han fortæller

om hans lærdomme, om de mirakler han udførte og om, hvordan onde og ugudelige mennesker slog ham ihjel. Han afslutter sin lille bog med disse ord:

»Husk! Det er kristent ALTID AT GØRE GODT, selv mod dem, der gør os ondt. Det er kristent at elske vores næste som os selv og at behandle alle mennesker, sådan som vi selv vil behandles. Det er kristent at være mild, barmhjertig og tilgivende og at bevare disse egenskaber i vores hjerte uden at prale af dem, eller af vore bønner eller vores kærlighed til Gud. Vi må altid vise, at vi elsker ham ved ydmygt at bestræbe os på i enhver situation at gøre det rette. Hvis vi gør det, samt husker vor Herre Jesu Kristi liv og lære og handler derefter, så kan vi med vished håbe på, at Gud vil tilgive os vore synder og fejltrin og lade os leve og dø i fred« (ibid, side 124-127).

Vi elsker alle Dickens' udødelige *Et Juleeventyr*. Det er historien om den rige og egoistiske Ebenezer Scrooge, som er ond og ubarmhjertig over for sin medarbejder, Bob Cratchit. Og så julenat dukker Scrooges afdøde kompagnon, Jacob Marley, op og hjemsøger ham med syner af forgangne jul, nuværende jul og kommende jul. Denne frygtelige oplevelse ryster Scrooge så meget, at han, da han opdager, at det blot var en drøm, bliver så lykkelig, at han lægger sit liv om. Han viser omsorg for familien Cratchit. Historien er et billede på Kristi Ånd, som kan ændre menneskers liv fuldstændigt. Det er en historie om selviskhed, der erstattes af gavmildhed. Det er en historie om ligegyldighed, der erstattes med inderlig omsorg. Det er en historie om had, der erstattes med kærlighed. Det er en historie om gudfrygtighed, da den lille invalide dreng, Lille Tim, glad råber: 'Gud velsigne os alle.«

Det er Dickens' vidtberømte mesterværk om julen. Men hans bog *The Life of Our Lord,* der er skrevet på en meget personlig måde, uden blomstrende ord eller fantasifuldheder, til de børn, han elskede, rummer ikke blot en smuk beretning, men også en gribende formaning: »Husk! Det er kristent ALTID AT GØRE GODT, selv mod dem, der gør os ondt.«

Således lyder den elskede forfatters enkle fortælling. På hans egen tid og i de generationer, som er fulgt efter, er hans romaner blevet læst af mange millioner mennesker. Men Dickens' beretning om Jesu liv, håndskrevet af ham selv, og uden nogen form for redigering, var gennem 85 år et hemmeligholdt familieklenodie. Den er blevet udgivet med alle originalens stavefejl og har begejstret mange uden for den snævre familiekreds.

Den er blot et af de mange vidnesbyrd om det største menneske, der nogensinde har levet, Gud den Almægtiges Søn, verdens Frelser og Forløser, Freds Fyrsten, Den Hellige og hans fødsel, liv og død.

Det var ham, om hvem Esajas profeterede: »For et barn er født os, en søn er os givet, og herredømmet skal ligge på hans skuldre. Man skal kalde ham Underfuld Rådgiver, Vældig Gud, Evigheds Fader, Freds Fyrste« (Es 9:5).

Det var ham, om hvem Johannes sagde: »Så kommer han, som er stærkere end jeg, og jeg er ikke værdig til at løse hans skorem« (Luk 3:16).

Det var ham, om hvem Johannes den Elskede udbrød: »Det er Herren,« da de efter hans opstandelse så ham inde på bredden (Joh 21:7).

Det var ham, om hvem englen sagde: »Hvorfor står I og ser op mod himlen, galilæere? Den Jesus, som er blevet taget fra jer op til himlen, skal komme igen på samme måde, som I har set ham fare op til himlen« (ApG 1:11).

Det var ham, om hvem Joseph Smith og Sidney Rigdon vidnede: »Og nu, efter de mange vidnesbyrd, som er blevet givet om ham, er dette det sidste vidnesbyrd, som vi giver om ham: at han lever!

Thi vi så ham ved Guds højre hånd, og vi hørte røsten, som vidnede, at han er Faderens Enbårne,

KRISTUS HELBREDER DEN BLINDE, AF CARL BLOCH, ORIGINALEN HÆNGER I FREDERIKSBORG SLOTSKAPEL, GENGIVET MED TILLADELSE AF FREDERIKSBORGMUSEET

Jesus velsignede og helbredte folk og lærte os, at vi altid skal gøre godt. Hans sonoffer og opstandelse åbnede porten til udødelighed og evigt liv for alle mennesker.

at ved ham, gennem ham og af ham, eksisterer og skabtes verdenerne, og at deres indbyggere er sønner og døtre, født af Gud« (L&P 76:22-24).

Til dette føjer vi i vor tid vores vidnesbyrd, at han lever, Guds Søn han, som var den store Jehova og lod sig føde i Betlehem. Han, som vandrede omkring og gjorde godt, velsignede og helbredte folk. Han, som gav sit liv på korset på Golgata ved sit store sonoffer. Han, som opstod den tredje dag. Han lever og sidder ved Faderens højre hånd. Han er vor Herre, vor Forløser, vores vejleder, vores hjælper og vores ven, ved hvis forsoning porten til udødelighed og evigt liv blev åbnet for os.

Dette er en smuk og velsignet højtid. Lad os glæde os over Herren Jesus Kristus og hans mest grundlæggende lærdom: At vi altid skal gøre godt! □

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERNE:

1. Det er vigtigt, at vi ved juletid læser skriftens beretning om Jesu fødsel, enten alene eller sammen med vores familie.
2. Et grundlæggende princip i Jesu Kristi evangelium er, at vi behandler andre, sådan som vi selv vil behandles.
3. Det Jesusbarn, som vi læser om ved juletid, er den samme som den levende, opstandne Kristus, verdens Frelser, han, som viste sig for Joseph Smith, og han, som leder sin levende kirke i dag.

EN 45 ÅR GAMMEL TIENDEOPGØRELSE

Vernon L. Hill

Da Richard Winder, som var missionspræsident for den tjekkoslovakiske mission i Prag, rakte mig et brev, der blot var adresseret til »Mormonmissionen,« bemærkede jeg, at det var poststemplet i Ceská Trebová. Det er en lille tjekkisk stationsby, som jeg havde tjent i som ung missionær i 1948. Nu, 45 år senere, var jeg tilbage i Tjekkoslovakiet, hvor jeg tjente i Bøhmen sammen med min kone.

Navnet Ceská Trebová vakte minder om søster Lukasova, der i sin tid var det eneste medlem af Kirken i den by. I 1948 havde hun bedt om at få sendt missionærer ud til sit område. Min kammerat og jeg havde banket på døre i Ceská Trebová i flere uger, og søster Lukasova hjalp os med at arrangere en del uformelle møder. Da politiet afbrød et af vores møder og tog os i indgående forhør, trak missionspræsidenten os tilbage til Prag. Søster Lukasovas kontakt med Kirken hørte brat op.

Søster Lukasova er nok forlængst gået bort, tænkte jeg, mens jeg lukkede konvolutten op. Men så læste jeg følgende brev:

»Min tante har været medlem af Deres kirke siden 1930. Hun er nu 87 år og ikke helt rask længere. Hun har ikke haft kontakt med Deres kirke siden to missionærer, en ældste Glauser og en ældste Hill, var her i 1948. Må jeg bede Dem om at sende nogle repræsentanter herud? Det ville hun sætte stor pris på.«

Da jeg havde læst det, så præsident Winder på mig og sagde: »Jeg tænkte, at det brev ville betyde en del for dig.«

To unge ældster tog med os til Ceská Trebová. Iført en spraglet spencer sad søster Lukasova værdigt i en gammel, overpolstret stol i sit beskedne hjem. Hendes øjenbryn havde stadig lidt af deres ravnsorte lød og hendes sorte øjne strålede af munterhed, venlighed og dyb

forståelse. Hendes skønhed og afklarethed afspejlede en styrke, som man ikke venter at finde hos en på hendes alder.

Vi kyssede og krammede hinanden, og sad så længe og udvekslede minder og tanker.

Søster Lukasova havde stadig billeder af mig, som jeg så ud dengang for 45 år siden. På et tidspunkt bad hun sin niece om at hente noget. Niecen vendte tilbage med en lille bog, som søster Lukasova rakte til mig og sagde: »Værsgo. Tag den. Den tilhører Herren.«

Jeg opdagede, at det var en bankbog. »Det er min tiende,« sagde søster Lukasova.

Jeg bladrede i den og blev forbavset over at se alle de beløb, som var blevet sat ind hver måned siden 1948. Denne konto repræsenterede næsten fem årtiers trofast lydighed på trods af sygdom, ensomhed og usikkerhed. Uden noget at støtte sig til, udover sit eget vidnesbyrd og Ånden, havde søster Lukasova holdt sin dåbspagt og betalt tiende.

Da vi forrettede nadveren for hende og lyttede til hendes brændende vidnesbyrd, besluttede vi, at vi snart ville vende tilbage. Fornylig har søster Lukasova modtaget sin begavelse i templet i Freiberg i Tyskland. Og hun samler stadig skatte, som vil blive hende til evig velsignelse. □

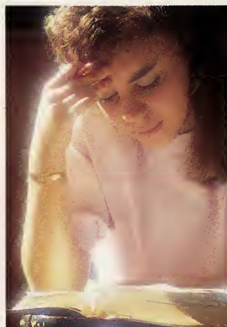
***Modstående side:* Søster Lukasova og Vernon L. Hill mindedes gamle dage med et billede af ham som ung missionær. *Denne side:* Nu, da hun ikke længere var isoleret fra andre medlemmer af Kirken, var søster Lukasova i templet med en gruppe tjekkiske hellige i 1994. (Hun sidder som nummer to fra højre.)**

PHOTOGRAPHY ON THIS PAGE BY MARVIN K. GARDNER

SANDE TROENDE

Neal A. Maxwell
De Tolvs Kvorum

Sande troende søger Frelserens ord i skrifterne. De fokuserer deres åndelighed på ham, så deres syn på, alt andet kommer i det rette perspektiv.

DETALJE FRA KRISTUS OG DEN SAMARITANSKE KVINDE, AF ANTON DORPH, SUPERSTOCK

I visse kulturer bruges betegnelsen *en sand troende* om en »fanatiker.« Men for mange år siden anvendtes en lignende vending af Alma og apostlen Nephi, der skrev om »sande troende« i betydningen dem, »som tilhørte Guds kirke« og er »sande tilbedere« (Alma 46:14; 4 Nephi 1:36-37).

Jesus ved selvfølgelig, hvem hans sande troende er. Andre kan kende hans disciple på den kærlighed, de viser Frelseren, hinanden og deres medmennesker. Her er nogle egenskaber, som kendetegner dem, der virkelig tror på Frelseren:

Sande troende er fastforankrede i deres syn på Kristus. Trods deres svagheder, er deres åndelighed fokuseret på Frelseren, og derved er deres syn på alt andet sat i det rette perspektiv.

Sande troende udfører med glæde deres pligter i riget. Disse pligter er som regel til at tage og føle på. De omfatter deltage værdigt i nadveren, kristen tjeneste, studie af skrifterne, bøn, faste, modtage ordinanser, opfylde forpligtelser i familien, betale tiende og offerydelser, missionere og forske i sin slægt, deltage i møder, forberede sig til tempelbesøg og meget mere. Sande troende udfører villigt disse pligter, fordi de klart ser, at det hjælper dem til at overholde de grundlæggende befalinger.

Sande troende er ydmyge. De er »sagtmodige og ydmyge af hjertet,« parate til at blive undervist i det, som de »aldrig før havde troet,« ligesom Moses, der var mere sagtmodig end noget andet menneske på jorden (se Moroni 7:44; Moses 1:7-11; 4 Mos 12:3). De tager ikke let anstød. De modsætter sig ikke vejledning. De betragter ikke sig selv som hævet over de mere rutineprægede pligter som medlemmer af Kirken og som disciple. Og de afviser ikke disse pligter med ordene: »Alt det, har jeg gjort før.« Hvordan kan vi foregive at være sande troende, hvis vi skyr vore pligter i riget?

Sande troende er villige til at gøre det, Kristus ønsker. En ung mand fortalte Frelseren, at han havde holdt alle budene, fra han var helt lille, og Jesus gav så denne unge

Sande troende udfører med glæde deres pligter i riget. De udfører villigt disse opgaver, fordi de forstår, at det hjælper dem til at holde de grundlæggende befalinger.

FOTO: WELDEN ANDERSEN

mand en konkret udfordring: Han skulle sælge alt, hvad han havde, give penge til de fattige og så følge Frelseren. Den gode og pæne unge mand gik sørgmodigt bort, for han kunne ikke leve op til den skræddersyede udfordring. Han var tydeligvis en stor beundrer af Jesus, men ikke en af Kristi sande troende (se Mark 10:21-22). Det er vi heller ikke, hvis vi viger bort fra vores personlige udfordringer. Er vi villige til at lade Herren lede os til yderligere udvikling? Eller viger vi tilbage? Det, der giver sjælen styrker, kræver uundgåeligt, at vi må yde noget.

Sande troende er tilfredse. De har fundet en balance mellem at være »mageligt« tilfredse og at stræbe efter at spille en vigtigere rolle. Alma sagde: »Jeg burde være tilfreds med det, Herren har tildelt mig … Hvorfor skulle jeg da ønske mere end at udføre det værk, som jeg er blevet kaldet til« (Alma 29:3, 6). En af vore store udfordringer er at finde tilfredshed i at bruge de muligheder, som vi har. Ellers føler vi os nok ikke værdsat, mens vi samtidig overser mange muligheder, vi har for at tjene.

Sande troende beder inderligt. Deres bønner er oprigtige. De forstår, at Herren mente det alvorligt, da han sagde: »Du har troet, at jeg ville give dig, uden at du selv gjorde dig nogen anstrengelse, blot du bad,« så derfor føjer de det at »udtænke det i dit eget sind« (L&P 9:7-8) til tålmodighed, tro og fast forsæt. Den sande troendes bønner er, i hvert fald nogle gange, inspirerede.

De sande troende udviser både en passende adfærd og gør det af de rigtige årsager. De er så forankrede i deres forhold til Herren, at de gør godt, hvad enten man holder øje med dem eller ej. De elsker og beder oprigtigt for dem, der lyver om dem, fordrejer deres ord eller udnytter dem.

FOTO: CAROLYN SESSIONS ALLEN

FOTO: WELDEN ANDERSEN

Sande troende er lykkelige. De er uskyldige, når det angår synd, men de er ikke naive. De opfører sig korrekt af de rigtige årsager. De gør godt, hvad enten man holder øje med dem eller ej.

Sande troende glæder sig over andres fremgang. Når nogen synes at overgå dem, åndeligt eller timeligt, lykønsker sande troende dem inderligt og oprigtigt. De betragter ikke kolleger som konkurrenter.

Sande troende husker, at man må glemme for virkelig at tilgive. De følger Herrens eksempel: »Jeg, Herren, kommer (deres synder) ikke mere i hu« (L&P 58:42). De hjælper andre til at få den friske start, de har gjort sig fortjent til, og, ligesom Herren, nævner de ikke tidligere overtrædelser mere (se Ez 18:22).

Sande troende er uskyldige, når det angår synd, men de er ikke naive. De er venlige, men ligefremme. De elsker deres medmennesker. De er indflydelsesrige, fordi deres retfærdighed tillader dem at trække på himlens kræfter.

Sande troende er lykkelige. I stedet for at gå omkring med dystre miner, udfører Kristi sande troende med begejstring deres retfærdige gerninger. De tager deres livsstil meget alvorligt, men de er samtidig muntre. Deres humor er en humor, der rummer håb og anstændighed, det er ikke sarkasmens og fortvivlelsens hule latter. De udviser en stille tillid til Gud. De kan læse tidens tegn uden at blive nedtrykte, fordi de har »et fuldkommen klart håb« (2 Nephi 31:20).

Lad os stræbe efter at blive Kristi sande troende. Lad os begive os på vej, retfærdigt og beslutsom, trods vore svagheder, fremad mod Guds tiltrækkende stad. Der vil Jesus Kristus som den eneste vogte porten. Han venter der ikke kun for at godkende os, men også fordi han nærer et inderligt, guddommeligt ønske om at byde os velkommen. Hvis vi tager imod ham nu, vil han tage imod os der.

Må Gud velsigne jeres generation med en forståelse for, at store opgaver, som I endnu ikke kender, men som I må berede jer på, venter forude. Jeg betragter jer som en generation, der blev udrustet, inden I blev sendt herned, og beredt på de udfordringer, som I vil møde. Jeg bønfalder jer om at sikre jer åndeligt ved at følge den sti, der vil føre jer frem til at blive Kristi sande troende. □

FOTO: CRAIG DIMOND

FOTO: WELDEN ANDERSEN

ØVERST TIL VENSTRE: FOTO: MARVIN K. GARDNER. ØVERST TIL HØJRE: BRIAN BLUM. NEDENFOR: FOTO: CARINA RAGOZZINE.

Øverst til venstre: **Donau-floden, der flyder gennem Budapest.** ***Øverst til højre:*** **Medlemmer i Pécs modtager Mormons Bog på ungarsk.** ***Nederst:*** **Magyar Valéria og Szabó Erzébet med deres eksemplarer.**

En julegave til Ungarn

Jeffrey S. McClellan

Der var kun seks dage til julen 1991, og meteorologerne lovede sne og dårligt føre i Østeuropa. Det var ikke tilrådeligt at begive sig ud på vejene. Men Johannes Gutjahr havde et løfte, han ikke kunne bryde, og en masse julegaver afhang af ham.

Adskillige måneder tidligere havde bror Gutjahr, der arbejder som oversætter for Kirken i Friedrichsdorf i Tyskland, lovet præsident James L. Wilde fra Budapest Mission i Ungarn, at så snart eksemplarer af den længe ventede udgave af Mormons Bog på ungarsk nåede frem til Tyskland, ville han proppe sin bil med dem og køre til Ungarn. Så denne torsdag eftermiddag ville bror Gutjahr – der siger, at han har et forkærlighed for ungarere, fordi han selv har ungarske forfædre – holde sit løfte og levere bøgerne, inden de ungarske toldkontorer om fredagen blev lukket for julen. Han og præsident Wilde havde et fælles mål: At give de ungarske hellige en julegave, som de sent ville glemme. Og så var det endda en julegave, som de slet ikke ventede. Præsident Wilde havde ikke fortalt medlemmerne – og heller ikke ret mange af missionærerne – at den ungarske udgave af Mormons Bog endelig lå færdig.

Oprindelig havde bror Gutjahr planlagt at foretage turen i september. Men som han siger: »Da det blev september, var Mormons Bog stadig ikke kommet.«

»Stadig ikke kommet« var efterhånden en kendt vending blandt de ungarske hellige. De havde nemlig ventet på Mormons Bog i meget lang tid. »Da jeg kom til Ungarn,« siger ældste Victor Sipos, der begyndte sin mission i februar 1990, »sagde folk: 'Om et par måneder kommer den.'« Men »et par måneder« blev altid til »lidt længere,« fortæller han.

Da bogen endelig ankom – i julen 1991 – havde Kirken været officielt anerkendt i landet i tre et halvt år, og den ungarske mission havde været etableret i halvandet år. Det havde været en lang ventetid.

EN 83 ÅR GAMMEL DRØM

Men håbet om at få Mormons Bog på ungarsk tændtes længe før de første medlemmer i Ungarn blev døbt sidst i 1980erne. Det håb var mindst 83 år gammelt.

Kort efter julen 1908 (83 år før den ungarske Mormons Bog endelig lå færdig) begyndte ældste John Ensign Hill fra Logan i Utah som den første sidste dages hellige missionær at lære ungarsk og siden forkynde evangeliet på det sprog. [1] I løbet af sin mission oversatte ældste Hill flere missionærpjecer, ledte det første kirkemøde på ungarsk og udførte den første dåb på ungarsk. Og i november 1910 begyndte ældste Hill og en ungarsk ven på det, der var ældste Hill største mål på sin mission – at oversætte Mormons Bog. Men da de havde oversat blot 100 sider, gav missionspræsidenten dem besked på at stoppe. Ældste Hill skrev da i sin dagbog: »Det føltes, som om mit halve liv med ét blev revet bort.«

Kort efter vendte ældste Hill hjem. I 1914, mindre end fire år senere, forlod den sidste missionær Ungarn, og første verdenskrig begyndte. I 1987, da ældste Russell M. Nelson fra De Tolv Apostles Kvo-

rum indviede Ungarn, var nogle få ungarere allerede blevet døbt i andre lande og nogle uddrag af Mormons Bog var blevet oversat til ungarsk, men der var længe ikke blevet missioneret i landet og en fuldstændig udgave af Mormons Bog var endnu ikke blevet oversat.

Da missionærerne begyndte deres virke sidst i 1980erne stod de over for de samme vanskeligheder som ældste Hill: Begrænsede ressourcer. Udover *Uddrag fra Mormons Bog* var kun få andre materialer tilgængelige på ungarsk, deriblandt en salmebog med mindre end 50 salmer og *Håndbog i Evangeliske Principper*.

Men skønt det satte visse begrænsninger ikke at have en fuldstændig Mormons Bog, havde mange ungarske medlemmer udvist stor tro og opnået et vidnesbyrd om bogen.

BROR GUTJAHRS JULEREJSE

De ungarske medlemmer af Kirken havde vist deres tro. Mormons Bog var langt om længe blevet oversat og trykt på ungarsk. Nu var det bror Gutjahrs opgave at få bøgerne bragt fra Tyskland gennem Østrig til Ungarn – en rejse på godt 1000 kilometer.

Omkring kl. 15.00 torsdag eftermiddag læssede bror Gutjahr 1600 eksemplarer af den ungarske udgave af Mormons Bog ind i en varevogn og begyndte sin rejse. Bror Gutjahr passerede den østrigske grænse ca. kl. 21 og den ungarske grænse kl. 3.00 og nåede frem til byen Győr tidligt fredag morgen. Men så begyndte vanskelighederne.

Ved den ungarske grænse havde toldbetjentene fortalt bror Gutjahr, at han kunne ordne toldpapirerne i Győr, men myndighederne i Győr sagde, at det ikke kunne lade sig gøre. Så tidligt på eftermiddagen, efter at bror Gutjahr og to missionærer fra Győr i flere timer havde forgæves havde forsøgt at overtale

Barbócz Nóra, Kozák Tamás og Fegyverneki Ágnes (fra venstre til højre) viser stolt de eksemplarer af Mormons Bog, de fik i julegave.

FOTO: CARINA RAGOZZINE

tolderne, kørte han videre til Budapest i håb om at finde hjælp der. Men hjælpen lod vente på sig.

For det første fik vejrudsigterne endelig ret. »Jeg havde ikke set så meget som et snefnug på vej ned gennem Tyskland og Østrig,« mindes bror Gutjahr. »Men mellem Győr og Budapest begyndte det at sne voldsomt, især ude på motorvejen.« Han fortsatte ufortrødent trods uvejret, som ganske vist ikke varede længe, men dog længe nok til at sinke ham. Han nåede så frem til Budapest, hvor den næste vanskelighed ventede: Da han nåede frem til missionskontoret var det over lukketid og det var fredagen før den lange juleweekend. Toldkontoret ville ikke åbne igen før til januar.

Heldigvis ventede ældste Sipos og hans kammerat, ældste Kuen Damiano, på missionskontoret, da bror Gutjahr dukkede op. De to missionærer, der tjente som zoneledere i Budapest, besluttede sig til at hjælpe bror Gutjahr med at få bøgerne ud inden jul. Men da de spurgte en toldembedsmand, om der slet ikke var noget, de kunne gøre, lød svaret: »Overhovedet ikke. Kom tilbage i januar.«

Men til januar var julen jo overstået!

Ældste Sipos, der er fra Morgan i Utah og havde talt ungarsk hjemme med sine ungarskfødte forældre, gav ikke op. Han forklarede situationen. Der var tale om religiøse bøger, de havde stor betydning. »Vi vil så gerne have, at folk får dem inden jul,« sagde han. »Vi har ventet på dem i flere år.«

Tolderen holdt fast ved sit nej, men missionærerne, der opsendte mange stille bønner, blev ved med at trygle ham om at gøre en undtagelse. Pludselig ændrede han holdning. »Der var et eller andet, der pludselig rørte ham,« mindes ældste Sipos. »Han sagde: 'Lad gå. Jeg gør det.'«

Hvad var det, ældste Sipos sagde, som fik ham til at skifte mening? »Åhr, jeg tror såmænd ikke, at det var mig, der overbeviste ham,« siger han. »Sådan som han skiftede mening, virkede det, som om det var noget andet. Jeg tror, at det var Ånden.«

Ældste Sipos forklarer, at tolderen fra at være meget utålmodig pludselig blev så samarbejdsvillig, at han ikke alene gav dem lov til at uddele bøgerne, men også sagde: »Jeg tager personligt ansvaret for den sending bøger.«

Bror Gutjahr havde holdt sit løfte. 1600 bøger var nu bragt til Budapest. Men nu skulle der køres eksemplarer ud til de ti andre byer, hvor der regelmæssigt blev holdt kirkemøder. Og der var kun én dag, nemlig lørdag, til at få dem bragt ud, så medlemmerne kunne få dem som en overraskelsesgave om søndagen, to dage før juleaftén. Fredag aften mødtes missionærerne med bror Gutjahr på en parkeringsplads, fyldte deres biler med eksemplarer af Mormons Bog og kørte af sted i alle mulige retninger for at levere bøgerne til andre missionærer, som så skulle stå for bekendtgørelsen ved søndagens nadvermøde.

DEN LÆNGE VENTEDE JULEGAVE

Ældste Sipos og ældste Damiano var blandt de missionærer, som fyldte deres biler med bøger og kørte rundt til de andre byer. Et af de sidste stop på deres rute var Debrecen, en by i det østlige Ungarn, hvor de deltog i kirkemøderne søndag den 22. december. »Jeg vil aldrig glemme reaktionen i grenen i Debrecen,« fortæller ældste Sipos.

Ældste István Berente – en ungarer, som var flygtet fra landet under det kommunistiske styre, blevet døbt og nu vendt tilbage til sit fædreland som missionær – stod for bekendtgørelsen. Søster Carina Ragozzine, der var missionær i Debre-cen på det tidspunkt, mindes, at han begyndte med at holde en tale om betydningen af profeter, især præsident Ezra Taft Benson. Han frem-hævede præsident Bensons opfordring til at studere Mormons Bog og sagde så: »Som en hjælp til at gøre det, har vi en lille overraskelse til jer.« Missionærerne begyndte så at uddele eksemplarer af Mormons Bog på ungarsk.

»Reaktionen var fantastisk,« siger ældste Sipos. »Nogle medlemmer græd, andre lo og atter andre klappede.«

Søster Ragozzine mindes, at alle sad stille og talte om, hvor smuk bogen var. »Mange mennesker havde sluttet sig til Kirken uden at have set den. Nu da de så endelig så den, virkede den ekstra smuk,« siger hun.

De næste par timer ville medlemmerne i Debrecen gren slet ikke forlade salen. De sad og glædede sig over historier, som de havde hørt fra missionærerne, men aldrig selv havde kunne læse. Og de skrev deres navne og vidnesbyrd i andres eksemplarer af den ungarske Mormons Bog.

»Det har været en utrolig dejlig dag,« skrev søster Králik Ida[2] i søster Ragozzines eksemplar. »Jeg har ventet så længe på dette øjeblik.«

I ældste Sipos' eksemplar skrev søster Fegyverneki Ágnes: »Jeg er så lykkelig ... Det er den bedste julegave, jeg nogensinde har fået. Du må aldrig glemme, hvad denne jul betyder for os.«

»Det var helt sikkert den bedste julegave det år,« siger søster Ragozzine.

Lignende reaktioner kunne opleves over hele landet. »Nogle stod bare og knugede bogen ind til sig. De havde ventet så længe på den,« siger præsident Wilde. »Næsten alle medlemmer i Ungarn, bortset fra dem, der kunne tale enten engelsk eller tysk, havde sluttet sig til Kirken uden at kende andet end *Uddrag af Mormons Bog.* De havde aldrig kunne læse om Alma den yngres omvendelse, Ammons mission eller de andre beretninger fra Mormons Bog.«

Medlemmerne gav sig straks i kast med at læse de historier, som de var gået glip af. Søster Müllek Jilianna fra grenen i Székesfehérvár læste sit eksemplar to eller tre gange den første uge, fortæller ældste Sipos. Bror Takács Gábor fra Szombathely fortæller en lignende historie om en søster fra hans gren, som læste hele bogen i løbet af juleweekenden.

I Pécs i det sydlige Ungarn var emnet for den første søndagsskolelektion, efter at man havde fået Mormons Bog, Lehis drøm fra 1 Nephi 8, en beretning som ikke findes i uddrags-udgaven. »Medlemmerne var helt vilde med den,« fortæller ældste Brian Blum. »De illustrerede den hele tiden på tavlen.«

I Pécs blev bøgerne delt ud ved en særlig jule-familieaften. Ældste Blum husker især, hvordan et af medlemmerne reagerede. Det var søster Szúcs Krisztina, som var blevet døbt tre måneder tidligere. »Hun rejste sig slet ikke op. Hun sad bare helt stille,« fortæller han. »Det undrede mig, hvorfor hun bare sad passivt med sin Mormons Bog. Men så opdagede jeg, at hun sad og græd, mens hun læste fra Mormons Bog.«

Ældste Michael Mátyás fra Redmond i Washington, som dengang tjente i Veszprém, husker tydeligt den første Mormons Bog, som han delte ud. Det var til søster Petõ Éva, der havde været medlem i ca. et halvt år. Søster Petõ var nødt til at forlade mødet, inden missionærernes bekendtgørelse. »Jeg standsede hende og sagde: 'Jeg ved, at du skal gå, men der er noget, jeg lige vil give dig.' Og så gav jeg hende et eksemplar af Mormons Bog. Hun begyndte at græde. Og da det var den første bog, jeg gav væk, var det også et gribende øjeblik for mig,« siger han.

Bror Kucora Sándor fra Budapest mindes: »Det var pragtfuldt at få hele bogen. Det var næsten som et blive født påny og begynde i skole igen. Det var et helt nyt billede, som blev åbenbaret for os.«

»Et af mine mest gribende minder,« siger præsident Wilde, »er en søster, som havde været medlem af Kirken i to år og nu endelig så Mormons Bog. Hun knugede simpelthen bogen ind til sig og begyndte at hulke af glæde.«

En lang rejse, der var begyndt med ældste Hill i 1908, var nu endelig fuldført. Mormons Bog på ungarsk var nået ud til Kirkens medlemmer i Ungarn, som havde ventet længe og trofast på den. Og de var dybt taknemlige. Søster Szabó Ágnes, som skrev i ældste Sipos' Mormons Bog, udtrykte sin taknemlighed til alle dem, der havde medvirket til forløbet. Hun skrev: »Jeg kan slet ikke beskrive, hvor lykkelig jeg er ... Tusind tak for alt.«

»Vi har stadig den bog, som vi modtog den juleaften,« fortæller bror Takács nu tre år senere. »Den er gammel og slidt af flittig brug. Vi har fået nye eksemplarer, men den gam-

FOTO: MARVIN K. GARDNER

le, som vi fik allerførst, er stadig vores yndlingsbog.«

»Det var bare den bedste julegave, vi kunne få,« siger bror Hevesi András fra Budapest. »Det var virkeliggørelsen af en meget gammel drøm.«

For de ungarske hellige som bror Hevesi var det virkeliggørelsen af en drøm at modtage Mormons Bog på ungarsk. Bror Gutjahr, der bragte bøgerne derned, oplevede glæden ved at give og den sande juleglæde.

Nogen tid efter sin juletur i 1991 var bror Gutjahr atter i Budapest i Ungarn. Da han kørte med bussen dernede, fik han øje på en ung mand, som sad og læste en bog. Det er i sig selv ikke noget usædvanligt syn i de østeuropæiske lande. Bogen var slidt og så ud til at blive læst flittigt. Ved nærmere eftersyn opdagede bror Gutjahr noget, som overraskede ham. Den slidte, blå bog bar titlen *Mormon Könyve*, hvilket betyder Mormons Bog på ungarsk.

Juleglæden vendte tilbage. Den julegave, som bror Gutjahr var kommet med over et år tidligere, spredte stadig glæde.

NOTER

1. Oplysningerne om ældste Hill stammer fra Ivy Hooper Blood Hill, der har samlet og redigeret *John Ensign Hill: Diaries and Biographical Material,* (Logan, Utah: J.P. Smith & Son, 1962).
2. I denne artikel er de ungarske navne gengivet på ungarsk vis, hvor man skriver efternavnet først og fornavnet sidst.

De to første ungarere, der blev kaldet til at tjene i Ungarn, Nagy Erika (*til højre*) og Pálinakás Bernadett, giver en ungarsk Mormons Bog ud.

HVORFOR VÆKKEDE DU MIG IKKE?

Ældste John H. Groberg
De Halvfjerds

Som ung missionærer tilbragte jeg tre juleaftener på Tonga. Julen falder midt i den varmeste og fugtigste tid der. Men julens ånd var den samme som i mit hjemland, hvor julen falder om vinteren.

Folk tænkte mere på andre og mindre på dem selv. Man hørte sang og musik, og der syntes at herske en fredelig og munter stemning overalt.

Folk gav ikke hinanden de store materielle gaver, for der var ikke så meget, man kunne give. Til gengæld viste de hinanden kærlighed, omsorg og venlighed.

Et par dage inden jul fik en lille ni-årig pige, der var på juleferie hos sine bedsteforældre, pludselig høj feber. Hendes bedsteforældre brugte al deres tid på at pleje hende, men feberen rasede videre. De bad missionærerne om at give hende en velsignelse. Det gjorde vi så. Og vi følte os tilskyndet til at love hende, at hun nok skulle blive rask. Og så fortsatte vi med vores daglige gøremål.

Juleaftensdag besøgte jeg flere familier sammen med en lærer fra Kirkens skole. Da vi var færdige med vores besøg, spurgte jeg ham, hvor vi ellers skulle gå hen denne juleaften. Han svarede: »Jeg har hørt, at 'Ofas barnebarn stadig er syg, og bedstefaderen er udenbys. Jeg er sikker på, at 'Ofa er meget træt. Skal vi ikke pleje hendes barnebarn i nat, så 'Ofa kan hvile sig?«

Jeg tænkte: *Sikke dog en genial idé. Hvorfor har jeg ikke tænkt på det?*

Det var tidligt på aftenen, da vi ankom til 'Ofas hus. Da vi forklarede, hvorfor vi var kommet, kunne jeg se taknemligheden i hendes øjne. 'Ofa så længe på os, og så sagde hun: »Hun er meget syg. Jeg har passet og plejet hende dag og nat de sidste tre døgn. Jeg tror ikke, jeg kan holde mig vågen endnu en nat. Tusind, tusind tak!«

Hun forklarede, at hun havde brugt en fugtig, kølig klud og en flettet vifte til at køle sit feberhede barnebarn med. Pigen havde ikke gjort andet end at klynke lidt de sidste tre dage.

»Jeg ved ikke, om hun bliver rask,« sagde 'Ofa. »Måske skulle jeg våge sammen med jer.«

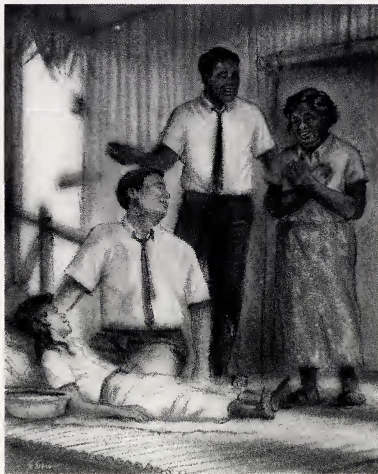
Min kammerat sagde: »Nej, gå du nu ind og hvil dig. Vi skal nok vifte hende og køle hendes pande. Det skal nok gå godt. Gå ind og sov.« Så gik 'Ofa endelig ind. Jeg vil tro, hun faldt i søvn, så snart hun nåede ind på sit værelse.

ILLUSTRERET AF SCOTT SNOW

Vi begyndte straks at køle den lille piges pande. Det så ikke godt ud. Hun trak vejret underligt og havde høj feber, som hun lå der med lukkede øjne og klynkede.

Vi fandt ud af, at en af os kunne holde den våde klud, mens den anden viftede luft gennem den, så hun kunne få lidt fugtig luft omkring munden. Det lyder ikke som noget synderlig hårdt slid, men bekymringen, den hede natteluft og besværet med at hente vand, vride kluden og vifte udmattede os hurtigt. Jeg begyndte at forstå, hvad 'Ofa havde været igennem de sidste par dage.

Der hang et gammelt ur, der hvor vi sad. Ved 23-tiden indså vi, at vi måtte finde på noget andet, hvis vi skulle klare os gennem natten. Atter var det min kammerat, som fik ideen.

»Skulle vi ikke skiftes til at våge over hende?« foreslog han. »Du kan sove en time. Så vækker jeg dig, og så tager du dig af hende i en time, mens jeg sover. Så vækker du mig igen, og så videre. På den måde kan vi klare os igennem natten.«

»Fint,« svarede jeg. »Hvem begynder?«

»Det gør jeg,« sagde han. »Du kan sove først.« Ved midnat vækkede han mig, og så viftede jeg med den ene hånd, mens jeg duppede hendes pande med den anden, lige indtil kl. 1. Så vækkede jeg ham. Han fortsatte så med samme procedure, og vækkede mig kl. 2. Jeg vækkede så ham igen kl. 3. Jeg vidste, at han ville vække mig igen kl. 4. Jeg var meget træt, men jeg mente, at vi nok skulle kunne klare det.

Det næste jeg husker er, at sollyset ramte mig i ansigtet. Jeg vågnede, fór op og sagde: »Du godeste! Hvad er klokken?«

»Den er seks.«

»Er klokken seks? Hvorfor vækkede du mig ikke klokken fire?« spurgte jeg.

Han sendte mig et bredt smil, der syntes at komme dybt fra hans hjerte, mens han svarede: »Du så så træt ud. Jeg besluttede, at lade dig sove. Det er min gave til dig. Glædelig jul!«

Jeg var målløs. Atter tænkte jeg: Hvorfor finder jeg ikke på den slags? Min kammerat sad oppe for mig! Jeg tænkte på Frelseren, der kom hen til sine sovende disciple og sagde: »Så kunne I da ikke våge blot en time sammen med mig?« (Matt 26:40). Frelseren var oppe næsten hele natten for at udføre det største værk, som denne verden nogensinde har oplevet, mens hans nærmeste sov.

Jeg skammede mig lidt, men samtidig var jeg glad, for jeg kunne se glæden i min kammerats ansigt. Der havde ikke været andet, han kunne give mig i julegave. Der var helt bogstaveligt ikke nogen materielle ting, han kunne give. Men det han kunne give, havde han gavmildt givet mig, ved at lade mig sove.

Jeg gad vidst, hvor mange af os, der, når vi giver julegaver eller andre gaver, tænker på ikke blot at udveksle materielle ting, men også at give gavmildt af os selv. De bedste gaver kommer fra hjertet, ikke fra tegnebogen.

I løbet af de tidlige morgentimer hørte pigens omtågede klynken op og feberen aftog. Vi kunne se, at krisen var overstået. Hun begyndte at røre på sig og slog øjnene op.

Vi ventede til først på formiddagen, før vi vækkede 'Ofa. Hun var straks lysvågen og forventede sikkert det værste. Da hun kom ud på verandaen, sad hendes barnebarn sammen med os. Vi smilede alle tre, mens vi i kor sagde: »Glædelig jul!« □

STJERNEN
1994
INDEKS

EMNEOVERSIGT STJERNEN 1994

F

K

L

M

STJERNEN

BØRNESTJERNEN

143. ÅRGANG · NUMMER 12 · JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE · DECEMBER 1994

ET JULEBUDSKAB

Fra Det Første Præsidentskab til alle verdens børn

I alle tidsaldre har profeterne glædet sig over vor Herres og Frelsers fødsels og tjenestegerning. Og i denne juletid føjer vi vores vidnesbyrd til deres. Jesus, Guds Søn, lever. Han blev født under ydmyge forhold og levede et ydmygt liv. Han underviste blandt menneskenes børn. Han døde i hellig uskyld. Han opstod fra graven med sit opstandne legeme. Og han vil vende tilbage til jorden i herlighed. Han er i sandhed vor Frelser og vor Forløser, Faderens Enbårne. Og fordi han lever, skal vi også leve i al evighed.

Ingen anden kan sammenlignes med ham. Der er udført flere barmhjertighedsgerninger i hans navn, udtalt flere tilgivende ord i hans kærlige Ånd og større kærlighed er udvist mod ven og fjende i overensstemmelse med hans eksempel, end ved noget andet menneske i historien.

Han er vores frelses ophav. Han er vores vejleder og vores trøst i svære tider.

Julen er først lige begyndt. Vi har alle rigelig tid til at hjælpe andre og velsigne deres liv, selv med små gerninger. Det er nu, vi skal beslutte at gøre det.

Må hans Fader, som også er vores ånds fader, velsigne enhver af os denne jul med en større forståelse af den prægtigste af alle gaver, nemlig Jesus, menneskehedens Frelser; og må vi i taknemlighed for ham blive lidt mere venlige, lidt mere gavmilde, lidt mere betænksomme og lidt mere barmhjertige.

DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB

NÅR JESUS ATTER KOMMER HER, AF NANCY SEAMONS CROOKSTON

Snart kommer julen

Inderligt ♩ = 100–108

Am — Bm — Am — D^7

G — D^7 — C — G

1. Snart kom - mer ju - len, den dej - li - ge tid.
2. Det - te er stjer - nen, som skin - ner så klart,
3. Det - te er stal - den, det sim - ple - ste bo;

C G A7 D7

Syng den - ne ju - le - sang, stem i med flid.
op - ly - ser ver - den så lunt og så rart.
kvæ - get og få - re - ne ven - ter med ro.

G D7 B7 Em

Syng om det un - der i Bet - le - hem,
Det - te er eng - len, der si - ger de ord
Det - te er kryb - ben med hø som en seng,

C G Am D7 G

da Je - sus kom fra sit him - mel - ske hjem.
om Je - su fød - sel og fred på vor jord.
re - de til Je - sus, den him - mel - ske dreng.

4. Dette er hyrder med ydmyge sind,
skynder sig hen og i stalden går ind.
Dette er vismænd, som gaver har med;
stjernen de fulgte, da de drog afsted.

5. Se nu hans moder, Maria så skøn;
Josef, som fostred' så ædelt Guds Søn.
Følger vi barnet fra Betlehem,
så skal vi bo i hans himmelske hjem.

Luk 2:1–16
Matt 2:1–11

Billeder eller figurer, der passer til hvert vers, kan fremvises under forspillet til verset.

Tekst: Avon Allen Compton
Musik: Patricia Kelsey Graham, f. 1940. © 1980 SDH

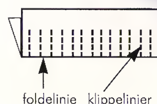

PAPIRLYGTER

Jill Johnson Hymas

For at lave en papirlygte skal du bruge følgende: Et stykke kraftigt gavepapir på 7,5 cm gange 12,5 cm, saks, hæfteklammer og gavebånd.

1. Fold papiret på midten på den lange led. Klip papiret som vist på tegningen.
2. Folk papiret ud igen og dan et rør af det. Hæft kanterne sammen med hæfteklammer.
3. Prik to huller over for hinanden i lygtens øverste kant. Træk gavebåndet gennem hullerne og slå knude i hver ende. Nu kan lygten hænges på juletræet.

QUILTEDE JULEKORT

Karen Sweeny-Justice

Til kortene skal du bruge følgende: Hvidt karton i A4 format, en blyant, saks, lim, stof, brodergarn og nål samt en kuglepen.

1. Fold kartonet på midten. Fold det engang til på midten, så det får den rigtige kortstørrelse.
2. Tegn en enkel figur (En stjerne, en snemand, et træ, et hus eller noget julepynt) på kortets forside. Luk kortet op og klip figuren ud. Det er klogest at prikke hul midt i figuren og klippe derfra.
3. Klip et stykke stof ud, så det er rigeligt stort til at dække den udklippede figur på kortet.
4. Luk kortet helt op og smør lim i kanten af den udklippede figur. Læg stoffet henover med den rigtige side nedad, og glat det så ud med hænderne.
5. Tråd nålen med tre tråde af brodergarnet og slå knude i enden. Stik nålen igennem fra kortets inderside og sy sting (ca. 0,5 cm) i kanten af figuren (se tegningen).
6. Lim den nederste kant af kortet sammen og læg det i pres.
7. Skriv en julehilsen inde i kortet.

»JEG PRØVER AT BLIVE SOM JESUS«

Judy Edwards

»Dine dage skal tilbringes i din Guds tjeneste« (2 Nephi 2:3).

Da Jesus blev født, viste en engel sig for nogle hyrder for at fortælle dem de vidunderlige nyheder: »I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren« (Luk 2:11). Så fik englen selskab af mange andre fra himlen, og sammen sagde de: »Ære være Gud i det højeste, og på jorden! Fred til mennesker med Guds velbehag!« (Luk 2:14).

Freden kom til jorden, fordi Jesus kom til jorden for at leve her og blive vores Frelser. Jesus er Freds Fyrsten. Han har fået den titel, fordi hans forsoning giver fred til alle mennesker, der tager imod ham som deres Frelser. Når vi stræber efter at elske og tjene, som Jesus gjorde, kan vi fornemme hans fred i vore hjerter. Vi kan få andre til at føle hans fred, når vi elsker og tjener dem.

Instruktioner:

Selv om selve julen falder den 24. december, burde vi fejre den hver eneste dag ved at prøve at være som Jesus. Der er derfor, at adventskalenderen på siderne 8-9 er til hele december måned og ikke kun de første 24 dage.

Tag kalenderen og side 16 ud af Børnestjernen og klæb dem på tyndt karton. Klip glaskuglerne ud og læg dem i en konvolut eller en lille pose. Hver dag udfører du den foreslåede aktivitet, og når du er færdig med den, »hænger« (limer) du en glaskugle ovenpå det pågældende felt.

Forslag til fællestid

1. *Syng »Jeg prøver at bli' som Jesus«* (Børnenes Sangbog; *se også* Børnestjernen, *april 1990, side 6), og lad børnene være med til at lave en tjenesteplanche (se* Følg Guds Veje, Del A, *side 191). Lad dem tegne billeder af de tjenester, de kan udføre og saml derefter alle billederne og planchen i en særlig bog, som I kan give biskoppen eller grenspræsidenten i julegave.*
2. *Hjælp børnene med at finde og læse Esajas 9:6 og 2 Nephi 19:6. Lad børnene bruge passende tegninger, gamle julekort eller billeder fra Kirkens tidsskrifter til at lave en side til deres Fredsbøger (se Forslag til fællestid nr. 3,* Børnestjernen, *februar 1994, side 10), der viser Jesus Kristus som Freds Fyrsten.*
3. *Hjælp børnene med at lave et »Julegavetjeneste-kuponhæfte« med en kupon til hvert familiemedlem.*
4. *Brug »Han sendte sin Søn«* (Børnenes Sangbog; *se også* Børnestjernen, *april 1992, side 10) til en snak med børnene om Kristi rolle som Freds Fyrste.* □

Rauha Мир Mír Friede Melino Fred Frid Vrede 평화 Paix

Sig
elsk
til e
an

17
Lav et julekort til din primarylærer.

22
Tal med glad stemme dagen lang.

26
Skriv et lille takkebrev til et familiemedlem eller en ven.

11
Smil til så mange mennesker, som muligt.

8
Læs en historie for en, der er yngre end dig selv.

25
Tak vor himmelske Fader for dine velsignelser.

15
Sig »glædelig jul« til en nabo.

29
Hjælp et familiemedlem med en eller anden opgave.

7
Skriv et julebrev til en missionær.

20
Gør noget godt mod en, som du ikke kender ret godt.

27
Hjælp med til at rydde op derhjemme.

12
Hjælp en ven, som har brug for dig.

ILLUSTRERET AF JULIE F. YOUNG.

Paz Filemu 平安 Peace Béke Pace
Damaí Friður
1
g »jeg
ker dig«
en eller
nden.
9
Overrask en af dine søskende ved at udføre vedkommendes pligter.
18
Læs eller lyt til en historie fra skriften.
30
Lav i din dagbog en list over alle de gode ting, du har oplevet i årets løb.
23
Tegn en juletegning af din familie.
28
Fortæl en ven, hvorfor du holder af ham eller hende.
3
Ryd op på dit værelse uden at blive spurgt.
21
Lær et skriftsted udenad og citér det for en eller anden.
6
Sig noget pænt om et menneske, du kender.
16
Spørg din far eller mor, om du kan hjælpe dem med noget.
14
Lav en overraskelses-gave til en eller anden.
10
Skriv et takkebrev til biskoppen.
19
Læg små kærlige beske-der der, hvor din mor og/eller din far kan finde dem.
13
Læg brød ud til fuglene.
24
Skriv, hvad du føler for Jesus, i din dagbog.
2
Tegn en tegning og giv den bort.
5
Syng julesange, mens du arbejder.
4
Tal med en, der ser ud til at være ensom.
31
Lav en liste over de ting, du kan gøre for at være som Jesus i det kommende år.

SARAH MOSELEYS FO

Ray Goldrup

De hvide skyer hang lavt over den lille by Liberty Bell den 26. december 1908. Sarah Moseley spadserede fra sit hjem for enden af vejen og hen til fortovet, hvor hendes kjole for en tid ville blive skånet for at blive sprøjtet til med mudder fra vognens hjul.

Sarahs familie havde lidt under, at de ikke havde haft nogen indtægter de sidste par måneder, men hendes mor havde fundet stof nok i en gammel kiste til at kunne sy en smuk patchwork kjole til Sarah. Det var den eneste julegave, hun havde fået, og hun var meget glad for den.

Mens hun fortsatte hen ad gaden, slog hun kraven på kåben op om halsen for at beskytte sig mod den bidende vind og sneen.

Pludselig trådte en person i en slidt fåreskindsfrakke ud foran hende. Han havde filtret rødt hår og et tvært blik. Toby Wilder! I sidste

ILLUSTRERET AF ROBYN OFFICER

RSINKEDE JULEGAVE

uge havde han bedt Sarah om nogle af svarene til den prøve, som miss Cornaby havde givet dem henne i skolen. Sarah havde nægtet at give ham dem. Nu ville han have hævn. »Jeg ville have bestået prøven, hvis du havde givet mig de svar,« vrissede han.

»Der er ting, man bare ikke gør, Toby Wilder,« svarede Sarah og sank en klump. »Det er forkert at snyde.«

Toby stirrede på hende, og så begyndte han at skubbe hende hen mod kanten af fortovet. »Der er ting, man bare ikke gør, Toby Wilder,« vrængede han. »Du tror vist, at du ved det hele, ikke osse, lille frøken Småhellig.«

Han spejdede op og ned af gaden gennem den faldende sne. Der var ingen mennesker at se. Han lo hånligt, da han puffede hende ned fra fortovet, og så slentrede han bort, mens hun rejste sig fra den mudrede gade. Hun fik tårer i øjnene, mens hun tørrede det iskolde slam af sin nye julekjole og gik hen mod butikken.

Klokken over døren ringede, da Sarah trådte ind i John Waltons købmandshandel.

Manden bag disken så bekymret på hende. »Hvad er der sket, Sarah?« spurgte han.

»Toby Wilder,« sukkede hun. Mr. Walton nikkede. »Det er ikke første gang, han har lavet sådan et nummer. Stil dig hen til ovnen og få varmen.« Da Sarah tøvede, tilføjede han venligt: »Gør det nu bare, mit barn. Der er jo ingen grund til, at al den varme skal gå til spilde, vel?«

»Næ, det er der vel ikke,« svarede Sarah. »Men De har givet os så meget her på det sidste, både mad og den slags, så jeg kan ikke rigtig li' at tage den bedste plads ved ovnen.«

»Sarah Moseley,« sagde mr. Walton, »har jeg nogensinde holdt nogen borte fra min tykmavede ovn?«

Sarah smilede taknemligt og stillede sig hen foran ovnen. Mr. Walton gik rundt om disken og stillede en stol foran Sarah. Han satte sig ned og gav sig til at snakke med hende. »Det er et rent under, at din far overlevede den eksplosion henne på banegården i september. Det vil tage sin tid, før han er helt rask igen.« Han fjernede en tot af Sarahs fugtige hår, som var faldet ned i hendes øjne. »Din far er en god mand,« fortsatte mr. Walton. »Han skal nok betale mig tilbage, når han er i stand til det. Lad mig se din indkøbsseddel.« Sarah rakte ham den. »Desuden,« tilføjede han, mens han rejste sig med et grynt, »så er det jo jul, ikke sandt?«

Sarah sendte ham et forundret blik. »Hvad mener De, mr. Walton?«

»Kristus gav sit liv for dig og mig, for ikke at tale om dem, der kors-

fæstede ham. Så det mindste jeg kan gøre er da at give en dåse bønner og« – han kiggede på Sarahs seddel – »en pakke bagepulver og den slags til folk, som jeg holder af. Men det er selvfølgelig også let nok. Det svære er at give noget til eller gøre noget for dem, som man ikke bryder sig om. Der bliver man *virkelig* sat på prøve. Problemet er bare, at jeg holder af alle mennesker.« Han lo. »Nå, ja, næsten alle.«

Sarah kiggede på, mens mr. Walton klatrede op ad stigen bag disken. En solstråle fik hans ansigt til at se helt skinnende ud. »Hvorfor er det så vigtigt at være god mod dem, der er onde mod en?« spurgte hun.

Mr. Walton rakte ud efter en pakke bagepulver på den øverste hylde, inden han så på pigen, der stod på gulvet under ham. »Måske fordi Frelseren var det. Måske fordi det hører med til at tilgive. Det kommer jo ud på ét, ikke?« Han gik ned ad stigen og lagde det, han havde hentet, ned i en pose, som stod på disken. Han skubbede varerne hen over disken til Sarah. Jeg tror, at julen handler om kærlighed. Og tilgivelse. Hvad mener du, Sarah?«

»Jeg tror, De har ret, mr. Walton,« svarede Sarah tankefuldt.

Først da Sarah stod ude på gaden igen, opdagede hun, at der lå en lille godbid i posen. En stor bolchestang. Et øjeblik blev hun forbavset, men så smilede hun ad mr. Waltons venlighed.

Knap var Sarah begyndt at gå hen ad fortovet mod sit hjem, før hun fik øje på Toby Wilder, der stod og lænede sig op ad en pæl lidt længere fremme. Han stod med ryggen mod hende og kiggede op mod solen, som om han længtes efter en smule varme på denne triste, kolde dag.

Sarah tog mod til sig og trådte hen til ham. »Toby?«

Toby snurrede rundt. Da han så, hvem det var, vrissede han: »Hvad er der nu med dig, Sarah? Blev du ikke våd nok første gang?«

Hun rakte ham bolchestangen. »Glædelig jul,« sagde hun.

Toby svarede ikke. Han måbede bare.

Sarah kiggede tilbage mod købmandshandlen, hvor hun kunne se mr. Walton stå ved vinduet og vinke. Hun vinkede tilbage. Så vendte hun sig og fortsatte ned ad gaden mod sit hjem. □

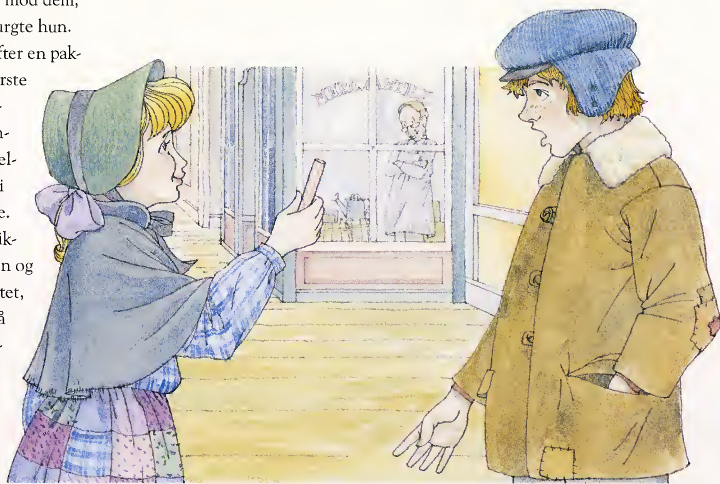

FOTO: ROSEMARY G. PALMER

KYRIL KYRILUK & TANJA HOLOSHO
FRA KIEV I UKRAINE

Rosemary G. Palmer

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige er meget ny i Kiev i Ukraine. Den første gren, Tsentralnij (Centrum) Gren, blev organiseret i 1991. Kyril Kyriluk på 6 og Tanja Holosho på 5 er blevet rigtig gode venner, fordi de går i Primary sammen. De er ivrige efter at lære om vor himmelske Fader og Jesus.

Livet er blevet meget anderledes i Ukraine. Kyrils mor, Dina, og Tanjas mor, Jelena, voksede op under et styre, som hed kommunismen. Der var ikke noget demokrati. Staten fortalte folk, hvad de skulle gøre, og man ville ikke have, at folk gik i kirke.

I 1991 blev Ukraine, som havde været en del af Sovjetunionen, et selvstændigt land. Nu kunne folk frit tilbede Gud, og religion interesserede dem meget. Snart begyndte sidste dages hellige missionærer at forkynde evangeliet i Kiev og døbe de omvendte i Dnepr-floden. Nu sender Kirken endnu flere missionærer dertil. Kyril og Tanja kommer til at vokse op i en verden, der er helt anderledes end den, deres forældre kendte.

Kiev Tsentralnij Gren er ret lille og afholder deres møder i Fagforeningernes Hus, som ligger nær et stort springvand i byens centrum. Om sommeren skrumper grenen endnu mere ind, fordi flere medlemmer tilbringer weekenderne i deres sommerhuse på landet. Der dyrker de deres køkkenhaver og slapper af langt fra den ukrainske hovedstads 2,5 millioner andre indbyggere.

Der er som regel 10 til 15 børn i Primary, og Tanja og Kyril ser frem til at møde deres venner der hver uge. En søndag handlede lektionen i Primary om at bede bordbøn, inden man spiser. Børnene talte om deres livretter.

Tanja og Sljik kan li' suppe. Denise kan li' ananas, men hun får det sjældent, for det er meget dyrt. Jaroslav elsker bananer og vandmelon. Kyril kan li' bananer og *borsjtj* (rødbedesuppe). Bananer er så dyre, at hans mor må lægge penge til side for bare at kunne købe en.

Kyril bor i en lille lejlighed i et større boligkompleks et godt stykke vej fra Kirken. Tanja, hendes forældre og storesøster bor i en anden del af Kiev. Når familierne skal besøge hinanden eller skal i kirke, benytter de sig af offentlige transportmidler, såsom busser og S-tog. Det er meget få, der selv har bil.

Der er en legeplads bag den karré, hvor Kyril bor, og han og Tanja leger tit på rutsjebanen der. Kyril holder også af at klatre i et træ i nærheden.

Kyrils og Tanjas mødre er lærere, så derfor lærer de deres børn at læse. Nogle forældre lærer deres børn at læse, inden de begynder i skolen. Ukrainske børn begynder som regel at gå i skole som 7-årige.

I april 1986, lidt over en måned før Kyril blev født, skete der en frygtelig atomulykke ved Tjernobyl, der ligger 96 kilometer fra Kiev. Mange børn blev transporteret til lejre på landet, hvor de kunne være i sikkerhed for den radioaktive stråling. Kyrils mor tog også på landet. Han var bange for, at han skulle blive født med svære handicap. Da han blev født en måned for tidligt, spurgte hun lægen: »Har han arme og ben?« Hun blev meget lettet, da hun fik at vide, at det havde han. Tanja har problemer med sine øjne og er allerede blevet opereret tre gange. Hendes mor ved ikke, hvorvidt det skyldes Tjernobyl-ulykken eller ej.

Livet ændrer sig for folk i Kiev, fordi de hører om evangeliet og om demokrati. Tanja og Kyril er glade for, at der er missionærer i deres by. Og nu begynder missionærer fra Kiev at tjene i andre lande. Når Kyril og Tanja bliver større, skal de måske også ud og forkynde evangeliet i andre lande. □

Kyril og Tanja ser frem til at møde deres venner i Primary hver uge. *Fra venstre mod højre:* Kyril, Tanja, Jaroslav, Sljik og Denise.

Yderst til venstre: **Kyril, Tanja og Tanjas mor uden for Fagforeningernes Hus, hvor Tsentralnij Gren holder deres møder;** *til venstre:* **Udsigt over Kiev;** *til højre:* **Kyril og Tanja leger sammen nær Kyrils hjem;** *yderst til højre:* **Kyril sammen med sin mor, Dina.**

(Se instruktioner til Fællestid på side 7).

ILLUSTRERET AF JULIE F. YOUNG

U

V

FORFATTERINDEKS STJERNEN 1994

A

B

C

D

E

F

G

H

R

S

T

U

V

W

Y

ÅNDELIG TILLID

ILLUSTRERET AF SHERI LYNN BOYER DOTY.

Den 21. september 1823, lidt over tre år efter den første åbenbaring, bad profeten Joseph Smith for at få at vide, hvad Gud mente om ham. Moroni blev sendt ned for at besvare den bøn. Joseph sagde senere om den begivenhed: »Jeg var fuldt og fast overbevist om, at jeg ville få en guddommelig tilkendegivelse, eftersom jeg tidligere havde fået en« (Joseph Smith – Historie 1:29).

Joseph havde af erfaring lært, at Gud hørte hans bønner. Joseph havde fulgt Herrens vejledning og var forblevet trofast mod sit vidnesbyrd. Trods forfølgelse fastholdt han, at han havde haft en åbenbaring. Han var blevet overbevist om, at Gud »giver ... rundhåndet« (Jak 1:5) til dem, der beder.

PERSONLIG RETFÆRDIGHED ØGER TILLIDEN TIL GUD

Jo mere vi bestræber os på at efterleve Guds befalinger, desto større tillid får vi til, at han vil støtte vores retfærdige indsats. En søster, der var blevet bedt om at lede en vandretur for stavens unge, følte sig noget usikker på opgaven. Hun havde kun ringe erfaring med udendørsaktiviteter og blev ganske udmattet, da hun gik turen igennem inden aktiviteten. Hun bad inderligt om hjælp og begav sig så ud på vandreturen. »Vandreturen var slet ikke slem,« sagde hun. »Jeg var ikke i tvivl om, at jeg blev velsignet.«

Vor himmelske Fader er uendeligt god. Når vi holder hans befalinger, velsigner han os »uopholdeligt« (Mosiah 2:24). Når vi husker hans godhed, velsignes vi igen, og vores tillid til ham styrkes. En anden søster, der fik til opgave at hjælpe de unge piger med deres nadvermødeprogram, følte en fredfyldt ånd, skønt deres generalprøve var endt i vild forvirring. Hun sagde tænksomt: »Vi havde øvet os flittigt. Vi var blevet kaldet til denne opgave af Gud gennem hans tjenere. Jeg havde set ham velsigne os i lignende situationer før i tiden, og jeg vidste, at vi kunne stole på ham. Vi følte hans Ånd under programmet.«

- *Hvilke oplevelser har styrket din tro?*

TILLID TIL GUD KAN GIVE OS STYRKE TIL AT MØDE ENHVER UDFORDRING

Til tider kan de udfordringer, vi står overfor, virke overvældende. Vi spekulerer på, om vi har mod eller styrke til at overvinde svagheder eller udholde modgang.

Præsident Ezra Taft Benson har sagt: »Jeg ved, at uden Guds hjælp opnår vi ikke noget, men med hans hjælp kan vi gøre alt, hvad han beder os om. Og vi kan gøre det med en følelse af tryghed, tillid og sindsro« (Teachings of Ezra Taft Benson, side 69).

Søster Thelma Bonham deJong fra Provo i Utah måtte igennem en meget hård tid, da hendes mand døde af kræft, og hun selv var syg. »Kun Herren kender vægten af de byrder, som jeg bar i flere måneder,« sagde hun.

»Jeg havde altid en inderlig bøn i hjertet om, at han ville give mig mod til tappert at møde problemerne og yde mit bedste lige til det sidste. Uden hans konstante hjælp ville jeg aldrig have kunnet plejet min mand så hengivent gennem hans månedlange sygdomsperiode. Gud hører vore bønner og besvarer dem altid.«

- *På hvilken måde er du blevet styrket gennem tro i dit livs kriser?* ☐

mann

En julenat i Portugal

ILLUSTRERET AF PAUL MANN

Vander Ferreira de Andrade

Den juledag i Portugal havde vi mødtes med de andre missionærer i vores zone for at hygge os og udveksle gaver. Regnvejret udenfor kunne ikke spolere den stemning, som herskede i kirkebygningen i Porto, hvor vi var samlet. Men der manglede ligesom et eller andet. Min kammerat og jeg fandt så ud af, at vi burde tage ud til vores undersøgere og synge julesange for dem. De andre var straks med på ideen, og snart fandt vi vores regnfrakker, paraplyer, skrifter og salmebøger frem.

De første, som vi besøgte, boede i et forladt kloster tæt på byens centrum. Det var portugisiske familier, der havde boet i Afrika, men som af borgerkrigene der var blevet tvunget til at flygte til Portugal. De havde været velhavende i Afrika, men nu ejede de næsten ingenting.

Da vi nåede klostret, begyndte vi at gå op ad trappen til de værelser, hvor familierne boede. Men trappen var gammel og knagede, så vi var bange for, at lyden ville afsløre os og ødelægge overraskelsen. Så vi tog opstilling nede på gårdspladsen, hvor store regndråber dryppede ned på os fra det utætte tag.

Da vi begyndte at synge, dukkede glade ansigter med strålende øjne op. Som sædvanlig var det børnene, der først kom ud, fulgt af forældrene. Snart var alle klostrets beboere dukket op. Nogle af dem sang med, men de kendte ikke alle ordene. Regnen syntes at akkompagnere sangen som en slags baggrundsmusik, og snart blandedes vore tårer med regndråberne, da Ånden bar vidnesbyrd for os, at vi i sandhed alle er brødre og søstre i Kristus. Vi holdt først op, da vi ikke længere kunne skelne teksten på grund af tårerne.

Vi gik op og hilste på folkene. Vi gav dem nogle pjecer om Kirken, opmuntrede vores undersøgere til fort-

Den julenat lærte vi, at de hellige salmer og et personligt vidnesbyrd var den bedste gave, som nogen, rig eller fattig, og uanset nationalitet eller tro, kunne få.

sat at modtage missionærlektionerne og indbød så alle til at komme til vores kirkemøder.

Den næste, vi besøgte, var den amerikanske konsul i Porto. Min kammerat og jeg havde undervist ham og hans familie. De var rige og boede i et stort hus i et af byens fineste kvarterer. Da vi nåede frem til porten, genkendte deres tjenestefolk os og lukkede os ind. Snart stod vi foran hoveddøren og sang de samme sange, som vi lige havde sunget for de fattige i klostret.

Vores gruppe bestod af over tyve missionærer fra mange forskellige lande – Brasilien, Portugal, Angola, USA, Canada, Paraguay og Colombia. Vi var knap begyndt på andet vers af den første sang, før døren gik op.

Masser af mennesker strømmede ud og begyndte at synge sammen med os. De var alle sammen diplomater fra forskellige lande, som var samlet for at fejre jul. Snart så vi de samme tårer og smil i deres ansigter, som vi havde set hos de fattige, der boede i det forladte kloster.

Da vi var færdige med at synge, sagde konsulens kone: »Vi var samlet her med alt, hvad vi behøvede for at være lykkelige, men alligevel syntes vi, at der manglede noget. Og så kom I og bragte julestemningen og Kristi Ånd med jer. Nu er vores jul fuldkommen.«

Vi blev inviteret indenfor, og hver missionær bar vidnesbyrd på sit modersmål for diplomaterne fra vedkommendes hjemland. Ligesom henne i klostret, delte vi pjecer ud og opfordrede alle til at modtage lektionerne og komme til Kirkens møder.

Den julenat lærte vi, at de hellige salmer og et personligt vidnesbyrd var den bedste gave, som nogen, rig eller fattig, og uanset nationalitet eller tro, kunne få. Den aften bragte de gratis gaver Herrens Ånd, den dyrebareste af alle gaver, ind i vores hjerte. □

JEG KUNNE IKKE TRO,

Alpha R. Caluyo

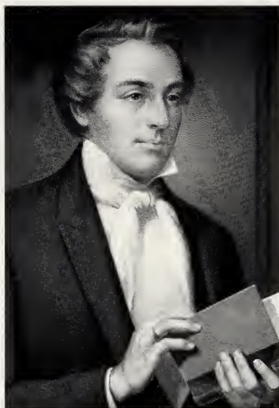
Jeg var cirka ni år gammel, da to udenlandske missionærer første gang besøgte min familie på Filippinerne. Jeg var meget imponeret af deres velsoignerethed og venlighed, men jeg fattede ikke et ord af, hvad de sagde. De underviste på engelsk, og det var kun mor og far, der kunne forstår dem, for de var begge skolelærere.

Jeg kan stadig huske den dag, hvor mor smed Mormons Bog fra sig og nægtede at læse mere. Hun havde hørt nogle løgnehistorier om Kirken og var vred over, at far stadig lod missionærerne undervise os.

Far samlede roligt bogen op og sagde: »Blødgør dit hjerte og lyt til deres belæringer. Denne bog er sand. Læs den, så vil du vide, at den er sand.«

Jeg ved ikke præcis, hvad der skete, men jeg blev meget overrasket, da mor et halvt år senere bekendtgjorde, at vi skulle døbes. Jeg vidste ikke ret meget om Kirken, og jeg havde ikke lyst til at blive døbt igen. Men jeg kunne ikke sætte mig op mod mine forældre, så jeg lod mig døbe.

Men Joseph Smith voldte mig store bekymringer. Jeg kunne bare ikke tro på, at han var Guds profet. Hver gang nogen talte om ham, havde jeg lyst til at råbe: »Det passer ikke!« Men jeg kunne ikke sige det.

JOSEPH SMITH, AF EDWARD T. GRIGWARE

Når jeg blev bedt om at bære mit vidnesbyrd, gentog jeg bare ord, som jeg havde hørt andre sige.

Selvom jeg ikke troede på, at Joseph Smith var Guds profet, så troede jeg alligevel på nogle af Kirkens lærdomme og holdt af at komme der - bortset fra den første søndag i måneden. Igen og igen hørte jeg medlemmerne bære vidnesbyrd om, at Joseph Smith var en profet. Det irriterede mig. Til sidst blev jeg så vred, at jeg ikke ville komme i Kirken. Jeg fandt på undskyldninger for ikke at gå derhen, men far tillod ikke, at nogen af hans børn blev hjemme om søndagen.

Jeg var omkring 14 år gammel, da far indmeldte mig i seminar. Det brød jeg mig ikke om. Jeg var ikke interesseret og følte mig tvunget til at deltage. Jeg kom med vilje for sent til det første møde. Men til min overraskelse var der ikke andre i kirken end bror Cedillo, som var pedel. Det viste sig, at han var min seminarlærer.

Da de andre elever dukkede op, spurgte bror Cedillo, om der var nogen af os, som havde læst Mormons Bog. Ingen svarede. Han lukkede bogen op og bad os om at læse sammen med ham fra 1 Nephi 1:1. Jeg kan ikke huske, hvad min lærer ellers sagde den dag, men jeg husker stadig det brændende vidnesbyrd, som han bar om Mormons Bog. Jeg blev dybt rørt af det, og da jeg gik hjem, følte jeg mig meget glad. Jeg fattede ikke hvorfor.

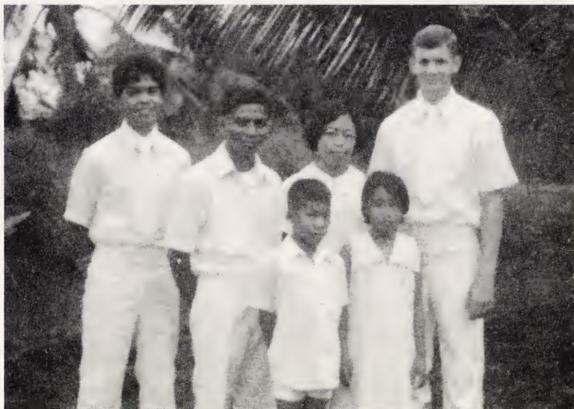
Den aften besluttede jeg at læse Mormons Bog. Jeg begyndte straks efter aftensmaden, efter at have bedt om, at jeg måtte kunne forstå den. Jeg læste lige til midnat. Men jeg læste, forestillede jeg mig begivenhederne fra Mormons Bog så levende, at det var som om, jeg så dem i fjernsynet. Jeg forstod ikke alle ordene, men da jeg læste om de lidelser, som profeterne fra Mormons Bog måtte udholde, begyndte tårerne at trille ned ad mine kinder. Jeg havde været vred på Kirkens medlemmer, fordi de havde gjort det samme, som profeterne havde gjort! Jeg så mig selv som en af dem, der havde forfulgt profeterne, og jeg ind-

AT HAN VAR PROFET

så, hvor utaknemlig jeg havde været.

Næste dag læste jeg videre til langt ud på natten. Jeg kunne ikke sove, før jeg havde læst Mormons Bog færdig. Da jeg endelig lukkede bogen, knælede jeg ned og bad Gud om tilgivelse. Under min bøn bar jeg vidnesbyrd om, at jeg vidste, at Mormons Bog var sand. Og jeg vidste, at hvis Mormons Bog var sand, så var Joseph Smith Guds profet, fordi han havde oversat bogen. Da jeg sagde »amen,« var mit ansigt helt vådt af tårer. Jeg følte inderlig fred og var fyldt med glæde.

Den oplevelse hjalp mig senere, da jeg tjente som fuldtidsmissionær i Cebu Mission på Filippinerne. Det gjorde, at jeg bedre forstod mine undersøgeres tvivl omkring Joseph Smith og Mormons Bog. Den dag i dag er mit hjerte fyldt med taknemlighed for de store velsignelser, som Gud har skænket mig og min familie. □

Familien Caluyos dåbsdag, *øverst,* Alpha og hendes bror Alexious står foran deres forældre Edilberto og Alicia. Ved siden af dem står ældsterne John Dennis Cornillez (*til venstre*) og Preston Diehl. Nogle år senere tjente Alpha, til venstre (stående), i den filippinske Cebu Mission.

SVARET I MÆLKEBØTTERNE

Milly Fritz Reyes

En dag gik jeg en tur med mine to døtre på tre og fire år. Vi kom forbi mange smukke huse og haver med blomster i strålende farver. Vi så også høje træer med klynger af smukke vilde blomster omkring.

Pludselig så pigerne nogle mælkebøtter, der blomstrede som små sole. De plukkede en hver. Til deres skuffelse visnede de gule blomster snart og blev grålige.

»Hvorfor plukkede I dem?« spurgte jeg, fordi jeg fandt øjeblikket inde til en lille belæring.

»Fordi de var pæne,« snøftede de begge.

»Er de pæne nu?«

»Nej,« svarede min ældste datter. »Smid dem væk!«

Jeg forklarede, at det er bedst at betragte naturen uden at gribe forstyrrende ind i den. Når noget levende rykkes op med rode, svækkes det og dør. Det forstod pigerne godt.

De vendte tilbage til deres leg, mens jeg tænkte på de små blomster. Jeg tænkte på de mindre aktive medlemmer af Kirken, hvis vidnesbyrd ikke fik den næring, som skulle til for at holde det i live i krisetider. Jeg tænkte på, hvor let det er for vore vidnesbyrd at visne og dø, hvis de ikke er rodfæstet i troen og konstant får næring.

Pludselig begyndte mit hjerte at bæve, da jeg indså, at denne lille lignelse var svaret på et problem, jeg havde tumlet med.

Min mand var holdt op med at komme i Kirken, og jeg havde overvejet selv at blive mindre aktiv, bare for at undgå ballade. Jeg havde forsikret mig selv om, at det jo kun ville være »midlertidigt.« Jeg havde bedt for at få at vide, hvad jeg skulle gøre. Nu havde min himmelske Fader givet mig svaret.

Da min mand kom hjem den aften, fortalte jeg ham om vores lille spadseretur og om mælkebøtterne. Jeg fortalte ham, at hvis jeg virkelig elskede ham – og det vidste han, at jeg gjorde – så skyldtes det for en stor del den opmærksomhed og omsorg, jeg modtog i Kirken. Det var, fordi jeg hver søndag var i Herrens have, hvor jeg blev næret gennem hans Ånd og mine søskendes kærlighed. Det var fordi jeg hver dag blev vandet gennem studium af skrifterne. Alle disse ting var med til at gøre mig til det menneske, der elskede ham. De gjorde mig til det menneske, han elskede.

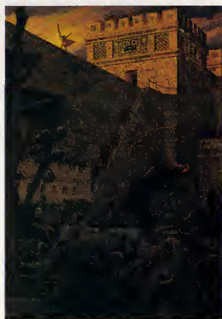
Han smilede og gav mig et kys som en slags fredserklæring. Og jeg takkede for det budskab, jeg havde modtaget den dag – i form af to mælkebøtter. □

ILLUSTRERET AF DILLEEN MARSH

JUL MED MORMONS BOG

Lukas' ord giver genklang som en gammel vens kendte og trygge røst: »Sin søn, den førstefødte ... i en krybbe ... hyrder, som lå ude på marken ... ære være Gud i det højeste.« Ordene er så velkendte, at vi kan mange af dem udenad.

Men hvad med Nephis ord? Han så Frelserens fødsel i et syn 600 år før den fandt sted. Hvad med lamaniten Samuels modige profeti? Trods de ugudeliges pile forudsagde han lysets komme. Hvad med den gribende beretning i 3 Nephi? Frelseren trøstede en urolig profet: »Løft hovedet højt og vær ved godt mod ... i morgen kommer jeg til verden« (3 Nephi 1:13).

Mormons Bog er sprængfuld af trøstende ord og stærke vidnesbyrd om Kristus. På de næste par sider vil vi bringe nogle af vore yndlingsskriftsteder. Mæt dig med dem. Lær dem lige så godt at kende som citaterne fra Lukas. Slå selv op i bogen og find dine egne yndlingsskriftsteder. Mormons Bog er Guds gave til dig.

Samuel, *ovenfor,* og de nephitiske profeter forudsagde detaljeret Frelserens fødsel, *til venstre,* og hans tjenestegerning. Deres ord er endnu et vidnesbyrd om den største gave, som Gud har givet verden, nemlig hans Enbårne Søn.

JESU FØDSEL, AF LORENZO LOTTO, GENGIVET MED TILLADELSE FRA UNITED STATES NATIONAL GALLERY OF ART; LAMANITEN SAMUEL PROFETERER, AF ARNOLD FRIBERG

Kort efter at Jesus var død, *ovenfor,* og opstået i Jerusalem, viste han sig for de mennesker i den nye verden, *til højre,* som havde troet på profetierne og bygget deres tro på ham.

ETHER 3:9, 14, 16

»Og Herren sagde til (Jareds bror): På grund af din tro har du set, at jeg skal påtage mig kød og blod ...

Se, jeg er den, som fra verdens begyndelse var udset til at forløse mit folk. Se, jeg er Jesus Kristus ...

Se, dette legeme, som du nu ser, er min ånds legeme, og jeg har skabt mennesket efter mit ånds legeme, og som jeg ser ud for dig i ånden, således skal jeg vise mig for mit folk i kødet.«

1 NEPHI 10:4

»Ja, seks hundrede år fra den tid, da min fader forlod Jerusalem, skulle Gud Herren oprejse en profet blandt jøderne, ja, en Messias, eller med andre ord, en verdens Frelser.«

HELAMAN 14:3-5

»Og dette vil jeg give jer til tegn på hans komme. Der skal blive store lys på himlen, så at der natten før han kommer, ikke skal være mørke, og det skal se ud for folk, som om det var dag.

Derfor skal der blive en dag og en nat og en dag, som om det var en dag uden nat ... og det skal være natten før hans fødsel.

Og se, der skal opgå en ny stjerne, en sådan, som I aldrig før har set, og det skal også være jer et tegn.«

1 NEPHI 11:14-15, 18-20

»Og jeg så himlene åbne sig, og en engel kom ned og stod foran mig og sagde til mig: Nephi hvad ser du?

Og jeg sagde til ham: Jeg ser en jomfru, som er skønnere og dejligere end alle andre jomfruer ...

Og han sagde til mig: Se, jomfruen, som du ser, er Guds Søns moder efter kødets vis.

Og det skete, at jeg så, at hun blev bortført i Ånden, og efter at hun havde været bortført i Ånden for en tid, talte engelen til mig og sagde: Se!

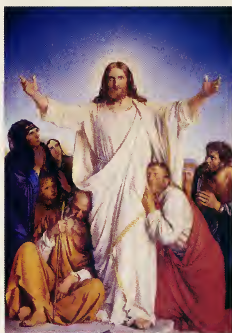
Og jeg så jomfruen igen med et barn i armene.«

MOSIAH 3:8

»Og han skal kaldes Jesus Kristus, Guds Søn, himlens og jordens Fader, som har skabt alle ting fra begyndelsen, og hans mor skal kaldes Maria.«

KORSFÆSTELSEN, AF HARRY ANDERSON; JESUS VISER SIG FOR NEPHITERNE, AF ARNOLD FRIBERG

Både i den gamle verden, *ovenfor*, og i den nye, *til højre,* lovede Kristus evigt liv og evig kærlighed til dem, som kom til ham. Det løfte gælder den dag i dag, uanset hvor vi befinder os.

ALMA 7:11-13

»Og han skal gå frem og lide sorg og smerte og alle slags fristelser, for at ordet må blive fuldbyrdet, som siger: Han vil påtage sig sit folks sorger og smerter.

Og han vil påtage sig døden, så han kan løse dødens bånd, som binder hans folk; og han vil påtage sig deres skrøbeligheder, så hans hjerte kan fyldes med barmhjertighed …

Guds Søn lider efter kødet, så han kan påtage sig sit folks synder og udslette deres overtrædelser ifølge sin befriende magt.«

2 NEPHI 25:26

Vi taler om Kristus, vi glæder os i Kristus, vi prædiker om Kristus, vi profeterer om Kristus, og vi skriver i overensstemmelse med vore profetier, for at vore børn kan vide, til hvilken kilde de kan se hen for at få forladelse for deres synder.«

3 NEPHI 1:13

»Løft hovedet højt og vær ved godt mod, thi se, tiden er forhånden, og i denne nat skal tegnet gives, og i morgen kommer jeg til verden for at vise verden, at jeg vil opfylde alt det, som jeg har ladet tale ved mine hellige profeters mund.«

3 NEPHI 9:22

»Den, der omvender sig og kommer til mig som et lille barn, ham vil jeg modtage; thi af sådanne består Guds rige. Se, for sådanne har jeg nedlagt mit liv og har taget det op igen; omvend jer derfor og kom til mig, I jordens ender, og bliv frelst.« □

TRØSTEREN KRISTUS, AF CARL BLOCH, SUPERSTOCK; JESUS KRISTUS BESØGER AMERIKA, AF JOHN SCOTT

PÅ NY KURS I MIKRONESIEN

R. Val Johnson

Han ligger i bunden af sin kano og kan mærke bølgernes sagte duven. Hver bølge bringer et budskab med sig – om hvilken ø, den sidst stødte mod, og hvilke andre bølger, den har mødt. Øvelse og erfaring har lært ham at forstå bølgerne, så han af dem kan aflæse, hvor han befinder sig. Og når han ved, hvor han er, så ved han, hvad vej han skal sejle hjem.

I vore dage er der ikke mange af øboerne, der kan huske, hvordan man navigerer efter havets bølger. Mikronesien har længe været opslugt af skiftende kulturelle strømninger, der er meget stærkere og mere forvirrende end dem, der bruser ind mod øernes kyster.

»JEG, HERREN, JERES GUD ... IHUKOMMER DEM, SOM ER PÅ ØERNE I HAVET« (2 NEPHI 29:7)

Mikronesien dækker et område på mere end 11.649.000 kvadratkilometer af det centrale Stillehav (større end hele Europa), men det har en samlet landmasse på kun 3.227 kvadratkilometer (hvilket svarer nogenlunde til Fyn og Langeland tilsammen). Af de 2.200 små øer og atoller er kun de ca. 125 beboede. Øerne er inddelt i syv politiske enheder: Republikken Marshall Øerne, Mikronesiens Føderale Stater (som mest består af Caroline Islands), Republikken Palau, Territoriet Guam (USA), Statsforbundet Nordmarianerne, Republikken Nauru og Republikken Kiribati (tidligere kendt som Gilbert Øerne). Flere andre øer, som dem i Wake- og Johnston-atollerne, tilhører USA.

Ricky Joel, *til venstre,* fra Pohnpei modtog sit vidnesbyrd, mens han hjalp missionærerne. *Ovenfor:* Solnedgang på Guam.

Gennem årtusinder forløb livet i Mikronesien stort set uforandret. Temperaturen svingede kun lidt, og der var masser af fisk i lagunerne, som var et godt kosttilskud til de frugter, grøntsager og rødder, man dyrkede på øerne. Skønt nogle af øgrupperne til tider oplevede tørkeperioder, så fik de fleste dog nedbør nok til at holde dem frugtbare året rundt.

Sygdomme og havet krævede sine ofre, men menneskene her havde stærke bånd til både slægten og fællesskabet, og de havde tradition for at hjælpe hinanden. Det var kvinderne, der besad ejendomsretten, men høvdingene valgtes blandt mændene. Man lagde vægt på færdigheder inden for tømrerarbejde, fiskeri, landbrug og lægekunst, og de nærliggende øer handlede med hinanden. Alle tilhørte en familie og en

FOTO: R. VAL JOHNSON

Jim og Julie Ellis og deres datter Megan, *ovenfor,* hjalp Magrina Sam Aiten, *modstående side, med et barn på armene,* så hun kunne rejse fra Saipan til templet i Manila på Filippinerne.

klan; alle kendte sin plads i verden.

I dag skyller forandringerne ind over Mikronesien som store tidevandsbølger. Skønt mange mennesker på de øer, som ligger langt fra verdens magtcentre, stadig lever på stort set samme måde som deres forfædre, så må de øboere, som har slået sig ned i byområderne, kæmpe med de nye sociale strømninger. Fremmede nationers besættelse af øerne har gennem århundrederne taget hårdt på den ældgamle kultur. I de senere år har omfattende bistandshjælp undermineret øboernes evne til at klare sig selv. Traditionelle håndværk må bukke under for statsstøttet import. En kost, der i stigende omfang omfatter importerede fødevarer, har gjort sukkersyge til et alvorligt problem. Spiritus og tobak kræver nedbryder mange. På visse øer er selvmord den største dødsårsag blandt unge mænd, der, uden noget at tage sig til eller håbe på, føler sig fortabte midt i det store ocean.

Men selvfølgelig er ikke alle forandringer dårlige. Den moderne lægevidenskab har, skønt den endnu ikke er så udbredt på øerne, forlænget gennemsnitslevealderen og helbredt mange. Der er bedre uddannelsesmuligheder. Familierne er stadig stærke, og der hersker stadig en fællesskabsånd.

Men af endnu større betydning er det budskab, som missionærer fra Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige nu gennem årtier har bragt til øerne: Herren elsker disse øer i havet, og hans kirke sætter en sikker kurs gennem disse urolige tider. Efterhånden som det glade budskab spredes, finder flere og flere mikronesiere deres ståsted i verden og styrer sikkert hjemad.

»EN KVINDES ANSIGT ER IKKE HENDES ENESTE DYD« (FRA ET CHUUKESISK ORDSPROG)

Magrina Sam Aitens rejse til templet i Manila på Filippinerne for at modtage sin begavelse viser hvilke afstande, både fysiske og kulturelle, som mikronesierne ofte må overvinde for at komme til Herren. Mens hun boede på Chuuk (eller Truk), fik hun besøg af missionærerne. Deres svar på et spørgsmål, som hun stillede om Joseph Smith, »rørte mit hjerte, og jeg bad dem om at give mig missionærlektionerne.«

Hun fik et vidnesbyrd om evangeliet, da hun læste Mormons Bog. Men hendes vidnesbyrd sådede splid mellem hende og hendes mand. Han brød sig ikke om missionærernes besøg. Da missionærerne fortalte Magrina om faste, besluttede hun, at hun ville faste for sin mand. »Jeg følte Ånden, og min mands hjerte blev blødgjort.« Han gav mis-

sionærerne lov til fortsat at undervise Magrina og børnene. »Efter en måneds tid sluttede han sig til os,« fortæller Magrina. »I januar 1986 blev jeg, min mand og vores ældste barn døbt.«

Hendes mor var heller ikke meget for hendes omgang med Kirken. »Min mor ville ikke have, at jeg blev medlem af Kirken. Hun sagde, at hvis jeg gjorde det, ville jeg ikke længere være hendes datter.« I et samfund, som sætter slægtsskabet højere end noget andet, var det hårde ord at høre. »Men jeg sagde til mine børn, at de skulle bede for mormor.« Tre måneder senere kom Magrinas mor og boede hos dem en weekend.

Om mandagen holdt de familieaften. »Mor var meget stille,« fortæller Magrina. »Min datter bad afslutningsbønnen, og da vi var færdige, kyssede og krammede alle børnene hende. Hun havde tårer i øjnene, da hun sagde: 'Måske er det en god måde at opdrage børn på. De er i hvert fald ikke som du var, da du var lille.' Jeg svarede, at det var rigtigt nok, for jeg havde jo ikke lært at bede. Men mine børn har lært at opføre sig ordentligt.«

Kort efter flyttede Magrina til Saipan, som ligger 1300 kilometer derfra. Saipan er noget af en smeltedigle. Den store ø (23 gange 8 kilometer), som ligger i de nordlige Marianere, er hjemsted for mennesker fra hele Stillehavsområdet og fra så fjerne egne som USA og Europa. Japanerne har gjort øen til et populært turistmål, og filippinere og koreanere kommer her for at arbejde på tekstilfabrikkerne. Øboere fra andre egne af Mikronesien har her

fundet et smukt sted, hvor den traditionelle mikronesiske livsstil er blandet med moderne vestlig livsstil

På Saipan traf Magrina Jim og Julie Ellis, et amerikansk ægtepar, som boede på øen. Jim var hendes hjemmelærer, og Julie hendes besøgslærerinde. I 1992 opfordrede Jim Magrina til at tage til templet. Hun ville meget gerne, men på det tidspunkt var hendes mand død, og hun havde giftet sig igen. Hendes nye mand, som ikke var medlem af Kirken, nægtede at lade hende rejse. Det endte med, at de gik fra hinanden.

Dagen før hun skulle flyve til Manila, vendte hendes mand tilbage. »Da han trådte ind ad døren og så mig i øjnene, vidste han, at jeg ikke havde ombestemt mig. Jeg elskede ham, men jeg elskede også mine børn og ville gøre det, der gavnede dem mest.« Han gav hende lov til at rejse og lovede endda at holde op med at ryge og drikke i hjemmet.

»Så jeg rejste til templet, og søster Ellis tog med mig. Jeg følte virkelig Ånden. Jeg blev dybt grebet af det hele.« Mens hun var i templet, fik hun udført stedfortrædende arbejde for sin første mand.

Ordsprogenes Bog lovpriser en dygtig kvinde og siger, at hun er mere værd end perler. »Hun er klædt i styrke og anseelse, og hun ler morgendagen i møde ...

Hendes sønner rejser sig og priser hende, hendes mand berømmer hende ...

En kvinde, der frygter Herren, skal berømmes« (Ordsp 31:25, 28, 30).

I Mikronesien findes der mange kvinder, som fortjener den berømmelse.

»MAN VED IKKE, OM EN KOKOSNØD INDERHOLDER MÆLK, FØR MAN HAR BRUDT DEN OP« (PALAUISK ORDSPROG)

For mere end halvtreds år siden blev Ben Roberto født på Angaut, en lille ø på tre gange fire kilometer, som ligger i nærheden af Palau (eller Belau). »Da jeg var lille, virkede Angaut stor,« siger Ben. »Men da jeg begyndte at læse blade og se billeder fra andre lande, indså jeg, hvor lille den var.« Efter to år på college på Guam, meldte han sig til den amerikanske hær i håb om at få set sig om i verden.

Han fik set mere end rigeligt under sin militærtjeneste i Vietnam. »Jeg havde aldrig oplevet noget lignende,« fortæller Ben. »Det fik mig til at tænke over, hvad meningen med livet egentlig var.« Efter endt militærtjeneste havde Ben forskellige jobs i USA, men endte til sidst som jernarbejder. Han søgte »spænding.« Men »selv efter min lange søgen, syntes der at mangle noget. Jeg følte, at livet måtte kunne byde på noget mere.«

En dag faldt han over en Gideon Bibel på et motelværelse. Den vækkede en hunger efter mere kundskab og en fornemmelse af, at det, han søgte, var Gud. »Så jeg begyndte at besøge forskellige kirker. Jeg fyldtes pludselig af en fornemmelse af, at jeg skulle rejse til Palau. Jeg boede i Milwaukee, da jeg endelig besluttede at vende hjem.«

Selv efter at Ben var vendt tilbage til Palau, forblev hans søgen efter Gud resultatløs. Indtil han en dag i 1980, et år efter at han var vendt hjem, mødte Kirkens missionærer. Kirken var ny på Palau, og til at begynde med forkastede han deres budskab som det rene vrøvl. Men efter at have læst Mormons Bog og andre kirkebøger modtog han et åndeligt vidnesbyrd om, at han havde fundet sandheden.

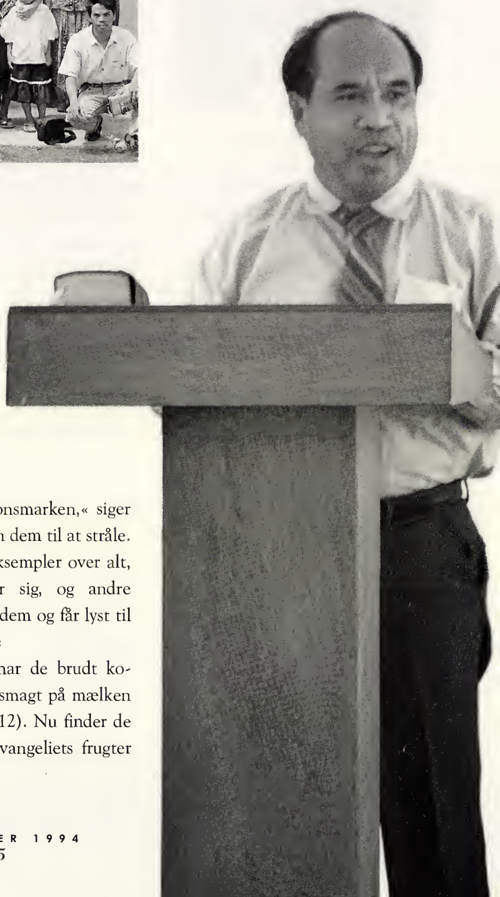
Ben blev døbt og overgav sit liv i Herrens hænder. På trods af sin alder (han var 41 dengang), følte han sig tilskyndet til at tage på mission. Der syntes ikke at være de store muligheder for det, men så følte en missionspræsident sig inspireret til at kalde ham til en distriktsmission. Ældste Roberto tjente på Palau i 16 måneder. Kort efter sin afløsning blev han gift og siden beseglet i templet i Manila på Filippinerne.

Ben virker i dag som grenspræsident. Han sidder også i Palaus undervisningsudvalg og arbejder for østyret. »Kirken er den bedste uddannelse, jeg har fået,« siger han. »Når jeg får en opgave, benytter jeg mig af min erfaring fra Kirken til at løse den.«

Præsident Roberto priser mis-

Ben Roberto, *nedenfor,* tjener som distriktspræsident og spiller en aktiv rolle som medlem af Koror Topside Gren, *til venstre,* i Palau. Han er også medlem af Palaus undervisningsudvalg og arbejder for østyret.

sionærerne, fordi de har været med til at dæmme op for de voldsomme strømninger i Mikronesien. Evangeliet giver forbedret livskvalitet, og fordi missionærerne præsenterer det så godt, »tager mange palauanere imod Kirken. Alle de missionærer, som har været her, har efterladt et godt indtryk.«

Og nu bliver øboerne selv kaldt på mission. Da Ben var på mission, underviste han en ung mand ved navn Rebluud Kesolei. Bror Kesolei vendte for nylig hjem fra sin mission, hvor han blandt andet var assistent til missionspræsidenten. Og nu følger andre unge mænd i ældste Kesoleis fodspor og drager på mission.

Der sker en imponerende forandring i disse unge, indfødte missionærers liv. »Herren fører de unge mænd ud i missionsmarken,« siger Ben, »og så får han dem til at stråle. De er strålende eksempler over alt, hvor de befinder sig, og andre palauanere ser på dem og får lyst til at blive som dem.«

Ligesom Lehi har de brudt kokosnødden op og smagt på mælken (se 1 Nephi 8:11-12). Nu finder de glæde i at dele evangeliets frugter med deres kære.

»Hvis man ikke tager sig af, hvad folk går og siger,« siger Ricky Joel på 18 fra Pohnpei, »så er det let at være mormon.«

»FAMILIEBAND BRISTER IKKE« (FRA ET POHNPEIANSK ORDSPROG)

I år tog Ricky Joel på 18 eksamen fra skolen på Pohnpei (eller Ponape), en bjergrig tropeø, der er 19 kilometer bred og 23 kilometer lang. Han er andengenerations sidste dages hellig og et eksempel på de velsignelser, som familier modtager, når de slutter sig til Kirken.

»Ricky hverken ryger eller drikker,« siger hans søster Jayleen. »Og han har mange venner. De andre drenge siger: 'Man må respektere ham. Han er jo præst.' Og alle mine veninder er interesseret i ham. Det er sjældent, man ser en dreng, hvis tænder ikke er farvet af betelsaft.«

Betel er et mildt narkotikum, der, når det tygges sammen med lime, farver tænderne røde.

Rickys forældre var blandt de første, der sluttede sig til Kirken på Pohnpei. Hans far sluttede sig til Kirken i 1977. Det var lidt sværere for hans mor, hvis bedstefar var præst i et andet trossamfund. Da missionærerne ankom, begyndte forfølgelserne. Der var nogen, der »slog dem og fortalte løgne om dem,« fortæller Ricky. »Men min far blev ven med dem.«

Forfølgelserne er ikke aftaget meget siden da. Der fortælles stadig usandheder. Selv visse skolelærere taler imod Kirken. Og i et samfund, hvor det regnes for mandigt at ryge og drikke (både spiritus og en stærk lokal drik, som kaldes *sakau*, er populært), mener Ricky at det er en udfordring at holde visdomsordet. »Hvis man drikker, har man mange venner,« siger han. »Hvis man ikke drikker, kalder de en for tøsedreng.«

Ricky fik et vidnesbyrd om evangeliet ved at arbejde sammen med missionærerne. Ligesom sin far blev han ven med missionærerne og har arbejdet sammen med dem de sidste tre år. Og de erfaringer har lært ham, at Mormons Bog er sand. »Kirken er sand,« siger han. »Jeg føler mig opløftet.«

Mange pohnpeianere har set, hvordan Ricky og andre unge sidste dages hellige adskiller sig fra deres jævnaldrende, og det har ændret deres holdning til Kirken. Hvor mange fra den yngre generation kæmper med de nyindførte problemer som spiritus og familiens opløsning, synes de unge sidste dages hellige at klare sig bedre.

Men der er stadig mange udfordringer for de unge sidste dages hellige på Pohnpei, der, lige som sidste dages hellige unge på andre øer, udforsker nye områder. De har fremgang, fordi de sætter et godt forhold til Gud højere end at være accepteret af andre. Den kærlighed, de føler for deres himmelske Fader, knytter dem til ham og hjælper dem med at holde hans bud.

»Hvis man ikke tager sig af, hvad andre mennesker tænker, er det let at være mormon,« siger Ricky.

»HVOR DER ER VENLIGHED, ER DER LIV« (MARSHALLESISK ORDSPROG)

Da missionærerne kom til Jormeto og Vineta Moreang på Majuro, sagde Jormeto, at han havde travlt. Han indrømmer nu, at det nok var en overdrivelse. Der er ikke så forfærdelig meget at tage sig til på Majuro. Selvom om det er Marshall Øernes

Vineta og Jormeto Moreang fra Majuro har oplevet store forandringer i deres liv, siden de sluttede sig til Kirken. »Før i tiden var jeg ligeglad med min families behov,« fortæller bror Moreang. »Men da jeg fandt ud af, at vor himmelske Fader elsker os, begyndte jeg at forandre mig.«

hovedstad, er den som så mange andre små atoller en lille selvstændig verden. Takket være den dæmningsvej, som blev opført under anden verdenskrig og som forbinder flere af øerne i atollen, er Majuro nu over 56 kilometer lang. Men den er stadig kun et par hundrede meter bred. En enkelt vej forbinder vest med øst. Øens eneste fritidsbeskæftigelser er svømning og fiskeri.

Marshall Øernes indbyggere er et religiøst og gæstfrit folk, og Jormeto, der skammede sig over sin ugæstfrihed, lod til sidst missionærerne komme indenfor. Til at begynde med gik Vineta, når missionærerne kom. Men da hun opdagede, at hendes mand alvorligt overvejede at lægge sit liv om, begyndte hun også at lytte til missionærerne. Tre måneder senere, i juli 1985, blev Jormeto døbt. Vineta blev døbt i oktober samme år.

Jormeto siger, at han har et meget bedre liv nu. »Før i tiden var jeg ligeglad med min families behov. Jeg tænkte kun på smøger og sprut. Men da jeg fandt ud af, at vor himmelske Fader elsker os, begyndte jeg at forandre mig. Jeg begyndte at studere skriften og Kirkens håndbøger.«

»Der sker store forandringer, når man slutter sig til Kirken,« siger Vineta. »Familielivet bliver bedre. Den indbyrdes respekt øges. Ja, selv folks legemer forandrer sig, og de begynder at lave om på deres omgivelser.«

Men forandringerne kom ikke uden vanskeligheder for familien Moreang. »Jeg stillede missionærerne mange barske spørgsmål,« siger Jormeto. »Men de blev aldrig vrede eller skuffede. De holdt fast ved mig, som brødre. Jo mere jeg søgte at støde dem bort, desto mere elskede de mig.« Deres milde venlighed og omsorg fik ham til at lytte, indtil Ånden endelig bruste gennem hans sjæl som en sval havbrise. Da det skete, tog han imod livets evangelium.

Og det samme har mange andre på Majuro gjort. Omkring 10 procent af Majuros ca. 23.000 indbyggere har sluttet sig til Kirken, men det er lidt af en udfordring at holde folk aktive. De hellige har brug for undervisning, og der er mangel på præstedømmeledere. Men på trods af det, bliver Majuro muligvis den første stav i Mikronesien. Bror Moreang forklarer årsagen til den hastige vækst: »De andre kirker underviser ikke i det sande evangelium,« fastslår han. »Folk kender det rene evangelium, når de hører det.«

Jormeto har selv fulgt Kirkens vækst. Kort efter sin dåb blev han kaldet til at være præsident for Long Island Gren på Majuro. Den gang kom der kun fire medlemmer i kirke. Da han blev afløst flere år senere, var der over 100 medlemmer til møderne. Bror Moreang tjener i øjeblikket som rådgiver i distriktspræsidentskabet og som søndagsskolepræsident i Long Island Gren. Han underviser også i seminar og arbejder som kirkebygningspedel.

Han har rigeligt at se til.

»HERREN HAR GJORT HAVET TIL VOR STI« (2 NEPHI 10:20)

For ikke så længe siden brugte erfarne søfarere kort lavet af pinde til at undervise nye søfolk i kunsten at navigere. Kortene viste bølgemønstrene i øgrupperne, og ved at studere kortene kunne unge mænd hurtigt blive eksperter i at læse havet, når de skulle finde vej fra ø til ø.

I dag anvendes pindekort sjældent. Den moderne teknologi har overflødiggjort dem. Også på andre områder har den moderne verden sendt bølger af sociale omvæltninger ind over Mikronesien. Hvorvidt øboerne finder vej gennem disse forvirrende strømme eller går til bunds i dem, afhænger for en stor del af de valg, de træffer i dag. Nogle af de gamle skikke må bevares. Andre skulle måske skippes. Og nogle nye skikke kan forbedre livskvaliteten. Problemet ligger i at afgøre, hvilke gamle skikke der skal beholdes, og hvilke der skal skrottes, samt hvilke nye ting, man skal tage til sig. Mikronesierne har brug for en erfaren navigatør.

For Kirkens medlemmer er navigatøren Herren. Gennem sin Kirke lægger han en sikker kurs til en nye og bedre fremtid. »Store er Herrens forjættelser til dem, som er på øerne i havet,« skrev Jakob. »Fat derfor mod, og husk på, at I har frihed til at handle for jer selv, til ... at vælge ... vejen til evigt liv« (2 Nephi 10:21, 23). □

Detalje fra *Flugten til Ægypten,* af Carl Bloch.
(Originalen hænger i Frederiksborg slotskapel. Trykt med tilladelse fra Frederiksborgmuseet).
Mens Jesus endnu var spæd, »viser en Herrens engel sig i en drøm for Josef og siger: 'Stå op, tag barnet og dets mor med dig og flygt til Egypten ... For Herodes vil søge efter barnet for at slå det ihjel« (Matt 2:13).

Lad os søge at blive ... Kristi sande troende. Lad os beslutsomt stræbe fremad mod ham, trods vore svagheder. Hvis vi tager imod ham nu, vil han kærligt tage i mod os.«

Se »Sande Troende,« af ældste Neal A. Maxwell, side 10.